

รายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนุญ

ครั้งที่ ๓๒

วันพุธที่ ๓๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๓

ณ พระที่นั่งอภิเศกมณฑล

เริ่มประชุมเวลา ๘.๕๐ นาฬิกา

พระยารัตนการิยอินพนธ์ ทำการแทนประธานสภาว่างรัฐ
ธรรมนุญ : ฉะนั้นประธานยังไม่อยู่ ข้าพเจ้าขอทำหน้าที่แทน ฉะนั้น
สมาชิกมาประชุม ๓๕ คน เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุม
พิจารณาตามระเบียบวาระ จำนวนสมาชิกอภิเศกสภาจะคงมีเท่าใด

นายเทพ โชติมุนี : เนื่องด้วยบุคคลนี้คิดว่าไม่ค่อยมีความ
สำคัญอะไรมากนัก ในเมื่อเราได้ผ่านปัญหาสำคัญ ๆ ไปหลายข้อแล้ว
เช่นการลงมติได้อย่างใจหรือไม่ และการเปิดอภิปรายทั่วไปหรือไม่ เพราะ
ฉะนั้นจำนวน อภิเศกสภาเราคงไว้วัน เพื่อความ เหมาะสม ด้วยประการ ทั้งปวง
ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าควรคงจำนวนเท่าเดิม เพราะถ้าจะมีการประชุม
ร่วมกับสภาผู้แทนบ้างบางครั้งก็เป็นปัญหาส่วนใหญ่เท่านั้น ซึ่งก็ไม่เห็นว่าจะแก้ไข
จำนวนให้มากมาย เพราะฉะนั้นขอเสนอด้วยคน

พระยารัตนการิยพิพิศาด : ในเรื่องอภิเศกสภาคงจะไม่ปัญหา
อะไรนัก เพราะเหตุว่าการประชุมร่วมกันก็หรืออะไรก็ กับการ
ประชุมร่วมกันในสิ่งที่สำคัญ ๆ เช่นอย่างว่า ประการดังกล่าวจะไม่อย่าง
นั้นเป็นต้น ก็คงจะไม่ขอที่จะคัดค้านอะไรกัน เพราะฉะนั้นเท่าที่มอเขียนต่อ
ก็ขอจะเป็นการสมควรด้วย แม้จะเพิ่มขวนชกทางสภาผู้แทน ก็เป็นจำนวน

มากมายอะไรนัก เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรคงไว้ความเดิมนี้แหละเหมาะสมแล้ว

นายอินทร สิงห์เนตร : ข้าพเจ้าเสียใจที่จะต้องคัดค้านสมาชิกที่พูดไปทั้งสองคน คือว่าในเวลานี้เรารู้แล้วว่าในวุฒิสภาได้เปลี่ยนฐานะไปบ้าง คือทำให้เป็นสภาบับยังจริง ๆ แต่อีกไม่มีสิทธิที่จะให้ความไว้วางใจรัฐบาล เพราะฉะนั้นการที่จะมีจำนวนวุฒิสภาดังวรายคน เมื่อสภาผู้แทนมีเพียงตามมติที่เราลงไปเมื่อวานนี้คราว ๑๒๕ คนเท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นไปได้ ความหลักการแล้วสภาบับยังคงจะมีสักครึ่งหนึ่งของสภาผู้แทนซึ่งถ้าจะดูในต่างประเทศไหน ๆ ก็เช่นเดียวกันเป็นเช่นนี้จำนวนเท่านี้ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วข้าพเจ้าคิดว่าถ้าหากว่าเราจะเอาตัวจริง ๆ เป็นเรื่องที่มีบัญญัติยาก ข้าพเจ้าขอเสนอว่าควรจะมีจำนวนให้ตายตัว คือจำนวนขนาด ๕๐ คน ถ้าหากว่ามี ๕๐ คนแล้ว ข้าพเจ้าก็ขอรับรองด้วย เพราะเหตุว่าสภาบับยังไม่ได้ทำหน้าที่อะไรมาก นอกจากว่าจะเลือกเอาผู้ที่ทรงคุณวุฒิ ผู้ที่สมควรเป็นผู้ที่จะกระทำกรณียบับยังจริง ๆ เขามานั่งทำการบับยังและให้คำปรึกษา และให้แนะนำอะไรแก่สภาผู้แทนเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าจำนวน ๕๐ คนเป็นที่พอเหมาะพอดีแล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอ ๕๐ คน

นายเกษม บุญศรี : ที่จริงก็มีปัญหาเหมือนกันในเรื่องจำนวนของสมาชิกสภาผู้แทนที่เราจะควรมีกี่คนเท่าไร การมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนจะต้องอาศัยหลักการเกณฑ์ ถ้าหากว่าเราไปบอกอีกว่า ๕๐ หรือ ๑๐๐ หรือ ๑๕๐ อะไรอย่างที่ว่า ๆ กันมานั้น ถ้าหากว่าไม่มีหลักการที่กำกับคักให้มันไปตามใจหรือเป็นไปตามอารมณ์นี้ผู้ที่จะสมัครนั้น อย่างที่พูดมาคือเรามี ๑๐๐ คนแล้วใน ๑๐๐ คนเรารู้จักกันเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนแปดว่าฝ่ายละ ๑๐๐ เท่ากันอย่างนี้พอจะถือเป็น หลัก เกณฑ์ได้ว่าเมื่อทางไหน ๑๐๐ ทางนี้ ๑๐๐ นี้ก็เป็นกรเหมาะสมควร ทั้งนี้ด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนที่ได้

ขยายตัวเพิ่มจำนวนชนไปตามจำนวนของราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้นเพิ่มขึ้นไป
 อย่างน้อย ๒๐ คน เช่น ความเหลื่อมตาในจำนวนก็ย่อมบังเกิดชนคนที่
 ๓ เราจะต้องจำนวน ๑๐๐ เราจะถืออะไรเป็นเกณฑ์ เมื่อเราไม่มีอะไรเป็น
 เกณฑ์แล้วเราจะรับจำนวนสมาชิกสภาให้สูงขึ้นเท่าของสมาชิกสภาผู้แทน
 โดยถือหลักเกณฑ์ที่จำนวนเท่ากันอย่างน้อยก็ชอบที่จะทำได้เช่นนั้น จะเป็นการ
 เหมาะหรือไม่เราต้องพิจารณาถี่ถ้วน ความมุ่งหมายในการที่เราให้มีสมาชิก
 หรือสภาชนกให้เป็นหน้าที่ควบคุมหรือเป็นผู้บังคับสภาผู้แทนอีกทีหนึ่ง เพราะ
 ฉะนั้นสมาชิกของสภาผู้แทนโดยปกติธรรมดาชนกควรจะเลือกมาจากผู้ที่มีความ
 ความชำนาญหรือได้รับเลือกมาจากผู้มีความชำนาญ ในวิชาการแต่ละ
 ประเภท หรือประเภทต่าง ๆ เท่าที่พึงหาได้ในเมืองไทยของเรา เมื่อเร
 นี้แล้วจำนวนก็จะต้องเท่ากันสมาชิกสภาผู้แทนเสมอ ไปนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า
 ไม่เป็นการสมควร ที่บัญญัติจำนวนเท่าไรจึงจะเป็นการเหมาะสม
 ๓๓ เราจะต้องพิจารณาของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนอย่างถี่ถ้วนว่าเป็นไป
 ได้ว่าครั้งหนึ่งในขณะนั้นเราเห็นว่าเมื่อสมาชิกสภาผู้แทนมี ๑๒๐ คน ทาง
 ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ คนรวมกันเป็น ๑๒๐ คน ถ้าแยกกันอยู่ข้าพเจ้าเห็นว่าก็จะน้อย
 ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐
 ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐
 ไป เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วในความเห็นของข้าพเจ้าในขณะนั้นเห็นว่าจำนวนของ
 ๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐
 สมาชิกสภาผู้แทนถ้าเราได้กำหนดอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นหลักเกณฑ์แล้วถ้า
 ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐
 ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐
 ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐
 ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐
 ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐
 ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐
 ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐
 ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๔ ๒๐๕ ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐
 ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๓ ๒๑๔ ๒๑๕ ๒๑๖ ๒๑๗ ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๐
 ๒๒๑ ๒๒๒ ๒๒๓ ๒๒๔ ๒๒๕ ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐
 ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐
 ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕ ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐
 ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕ ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐
 ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕ ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐
 ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕ ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐
 ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕ ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐
 ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕ ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐
 ๓๐๑ ๓๐๒ ๓๐๓ ๓๐๔ ๓๐๕ ๓๐๖ ๓๐๗ ๓๐๘ ๓๐๙ ๓๑๐
 ๓๑๑ ๓๑๒ ๓๑๓ ๓๑๔ ๓๑๕ ๓๑๖ ๓๑๗ ๓๑๘ ๓๑๙ ๓๒๐
 ๓๒๑ ๓๒๒ ๓๒๓ ๓๒๔ ๓๒๕ ๓๒๖ ๓๒๗ ๓๒๘ ๓๒๙ ๓๓๐
 ๓๓๑ ๓๓๒ ๓๓๓ ๓๓๔ ๓๓๕ ๓๓๖ ๓๓๗ ๓๓๘ ๓๓๙ ๓๔๐
 ๓๔๑ ๓๔๒ ๓๔๓ ๓๔๔ ๓๔๕ ๓๔๖ ๓๔๗ ๓๔๘ ๓๔๙ ๓๕๐
 ๓๕๑ ๓๕๒ ๓๕๓ ๓๕๔ ๓๕๕ ๓๕๖ ๓๕๗ ๓๕๘ ๓๕๙ ๓๖๐
 ๓๖๑ ๓๖๒ ๓๖๓ ๓๖๔ ๓๖๕ ๓๖๖ ๓๖๗ ๓๖๘ ๓๖๙ ๓๗๐
 ๓๗๑ ๓๗๒ ๓๗๓ ๓๗๔ ๓๗๕ ๓๗๖ ๓๗๗ ๓๗๘ ๓๗๙ ๓๘๐
 ๓๘๑ ๓๘๒ ๓๘๓ ๓๘๔ ๓๘๕ ๓๘๖ ๓๘๗ ๓๘๘ ๓๘๙ ๓๙๐
 ๓๙๑ ๓๙๒ ๓๙๓ ๓๙๔ ๓๙๕ ๓๙๖ ๓๙๗ ๓๙๘ ๓๙๙ ๔๐๐
 ๔๐๑ ๔๐๒ ๔๐๓ ๔๐๔ ๔๐๕ ๔๐๖ ๔๐๗ ๔๐๘ ๔๐๙ ๔๑๐
 ๔๑๑ ๔๑๒ ๔๑๓ ๔๑๔ ๔๑๕ ๔๑๖ ๔๑๗ ๔๑๘ ๔๑๙ ๔๒๐
 ๔๒๑ ๔๒๒ ๔๒๓ ๔๒๔ ๔๒๕ ๔๒๖ ๔๒๗ ๔๒๘ ๔๒๙ ๔๓๐
 ๔๓๑ ๔๓๒ ๔๓๓ ๔๓๔ ๔๓๕ ๔๓๖ ๔๓๗ ๔๓๘ ๔๓๙ ๔๔๐
 ๔๔๑ ๔๔๒ ๔๔๓ ๔๔๔ ๔๔๕ ๔๔๖ ๔๔๗ ๔๔๘ ๔๔๙ ๔๕๐
 ๔๕๑ ๔๕๒ ๔๕๓ ๔๕๔ ๔๕๕ ๔๕๖ ๔๕๗ ๔๕๘ ๔๕๙ ๔๖๐
 ๔๖๑ ๔๖๒ ๔๖๓ ๔๖๔ ๔๖๕ ๔๖๖ ๔๖๗ ๔๖๘ ๔๖๙ ๔๗๐
 ๔๗๑ ๔๗๒ ๔๗๓ ๔๗๔ ๔๗๕ ๔๗๖ ๔๗๗ ๔๗๘ ๔๗๙ ๔๘๐
 ๔๘๑ ๔๘๒ ๔๘๓ ๔๘๔ ๔๘๕ ๔๘๖ ๔๘๗ ๔๘๘ ๔๘๙ ๔๙๐
 ๔๙๑ ๔๙๒ ๔๙๓ ๔๙๔ ๔๙๕ ๔๙๖ ๔๙๗ ๔๙๘ ๔๙๙ ๕๐๐
 ๕๐๑ ๕๐๒ ๕๐๓ ๕๐๔ ๕๐๕ ๕๐๖ ๕๐๗ ๕๐๘ ๕๐๙ ๕๑๐
 ๕๑๑ ๕๑๒ ๕๑๓ ๕๑๔ ๕๑๕ ๕๑๖ ๕๑๗ ๕๑๘ ๕๑๙ ๕๒๐
 ๕๒๑ ๕๒๒ ๕๒๓ ๕๒๔ ๕๒๕ ๕๒๖ ๕๒๗ ๕๒๘ ๕๒๙ ๕๓๐
 ๕๓๑ ๕๓๒ ๕๓๓ ๕๓๔ ๕๓๕ ๕๓๖ ๕๓๗ ๕๓๘ ๕๓๙ ๕๔๐
 ๕๔๑ ๕๔๒ ๕๔๓ ๕๔๔ ๕๔๕ ๕๔๖ ๕๔๗ ๕๔๘ ๕๔๙ ๕๕๐
 ๕๕๑ ๕๕๒ ๕๕๓ ๕๕๔ ๕๕๕ ๕๕๖ ๕๕๗ ๕๕๘ ๕๕๙ ๕๖๐
 ๕๖๑ ๕๖๒ ๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐
 ๕๗๑ ๕๗๒ ๕๗๓ ๕๗๔ ๕๗๕ ๕๗๖ ๕๗๗ ๕๗๘ ๕๗๙ ๕๘๐
 ๕๘๑ ๕๘๒ ๕๘๓ ๕๘๔ ๕๘๕ ๕๘๖ ๕๘๗ ๕๘๘ ๕๘๙ ๕๙๐
 ๕๙๑ ๕๙๒ ๕๙๓ ๕๙๔ ๕๙๕ ๕๙๖ ๕๙๗ ๕๙๘ ๕๙๙ ๖๐๐
 ๖๐๑ ๖๐๒ ๖๐๓ ๖๐๔ ๖๐๕ ๖๐๖ ๖๐๗ ๖๐๘ ๖๐๙ ๖๑๐
 ๖๑๑ ๖๑๒ ๖๑๓ ๖๑๔ ๖๑๕ ๖๑๖ ๖๑๗ ๖๑๘ ๖๑๙ ๖๒๐
 ๖๒๑ ๖๒๒ ๖๒๓ ๖๒๔ ๖๒๕ ๖๒๖ ๖๒๗ ๖๒๘ ๖๒๙ ๖๓๐
 ๖๓๑ ๖๓๒ ๖๓๓ ๖๓๔ ๖๓๕ ๖๓๖ ๖๓๗ ๖๓๘ ๖๓๙ ๖๔๐
 ๖๔๑ ๖๔๒ ๖๔๓ ๖๔๔ ๖๔๕ ๖๔๖ ๖๔๗ ๖๔๘ ๖๔๙ ๖๕๐
 ๖๕๑ ๖๕๒ ๖๕๓ ๖๕๔ ๖๕๕ ๖๕๖ ๖๕๗ ๖๕๘ ๖๕๙ ๖๖๐
 ๖๖๑ ๖๖๒ ๖๖๓ ๖๖๔ ๖๖๕ ๖๖๖ ๖๖๗ ๖๖๘ ๖๖๙ ๖๗๐
 ๖๗๑ ๖๗๒ ๖๗๓ ๖๗๔ ๖๗๕ ๖๗๖ ๖๗๗ ๖๗๘ ๖๗๙ ๖๘๐
 ๖๘๑ ๖๘๒ ๖๘๓ ๖๘๔ ๖๘๕ ๖๘๖ ๖๘๗ ๖๘๘ ๖๘๙ ๖๙๐
 ๖๙๑ ๖๙๒ ๖๙๓ ๖๙๔ ๖๙๕ ๖๙๖ ๖๙๗ ๖๙๘ ๖๙๙ ๗๐๐
 ๗๐๑ ๗๐๒ ๗๐๓ ๗๐๔ ๗๐๕ ๗๐๖ ๗๐๗ ๗๐๘ ๗๐๙ ๗๑๐
 ๗๑๑ ๗๑๒ ๗๑๓ ๗๑๔ ๗๑๕ ๗๑๖ ๗๑๗ ๗๑๘ ๗๑๙ ๗๒๐
 ๗๒๑ ๗๒๒ ๗๒๓ ๗๒๔ ๗๒๕ ๗๒๖ ๗๒๗ ๗๒๘ ๗๒๙ ๗๓๐
 ๗๓๑ ๗๓๒ ๗๓๓ ๗๓๔ ๗๓๕ ๗๓๖ ๗๓๗ ๗๓๘ ๗๓๙ ๗๔๐
 ๗๔๑ ๗๔๒ ๗๔๓ ๗๔๔ ๗๔๕ ๗๔๖ ๗๔๗ ๗๔๘ ๗๔๙ ๗๕๐
 ๗๕๑ ๗๕๒ ๗๕๓ ๗๕๔ ๗๕๕ ๗๕๖ ๗๕๗ ๗๕๘ ๗๕๙ ๗๖๐
 ๗๖๑ ๗๖๒ ๗๖๓ ๗๖๔ ๗๖๕ ๗๖๖ ๗๖๗ ๗๖๘ ๗๖๙ ๗๗๐
 ๗๗๑ ๗๗๒ ๗๗๓ ๗๗๔ ๗๗๕ ๗๗๖ ๗๗๗ ๗๗๘ ๗๗๙ ๗๘๐
 ๗๘๑ ๗๘๒ ๗๘๓ ๗๘๔ ๗๘๕ ๗๘๖ ๗๘๗ ๗๘๘ ๗๘๙ ๗๙๐
 ๗๙๑ ๗๙๒ ๗๙๓ ๗๙๔ ๗๙๕ ๗๙๖ ๗๙๗ ๗๙๘ ๗๙๙ ๘๐๐
 ๘๐๑ ๘๐๒ ๘๐๓ ๘๐๔ ๘๐๕ ๘๐๖ ๘๐๗ ๘๐๘ ๘๐๙ ๘๑๐
 ๘๑๑ ๘๑๒ ๘๑๓ ๘๑๔ ๘๑๕ ๘๑๖ ๘๑๗ ๘๑๘ ๘๑๙ ๘๒๐
 ๘๒๑ ๘๒๒ ๘๒๓ ๘๒๔ ๘๒๕ ๘๒๖ ๘๒๗ ๘๒๘ ๘๒๙ ๘๓๐
 ๘๓๑ ๘๓๒ ๘๓๓ ๘๓๔ ๘๓๕ ๘๓๖ ๘๓๗ ๘๓๘ ๘๓๙ ๘๔๐
 ๘๔๑ ๘๔๒ ๘๔๓ ๘๔๔ ๘๔๕ ๘๔๖ ๘๔๗ ๘๔๘ ๘๔๙ ๘๕๐
 ๘๕๑ ๘๕๒ ๘๕๓ ๘๕๔ ๘๕๕ ๘๕๖ ๘๕๗ ๘๕๘ ๘๕๙ ๘๖๐
 ๘๖๑ ๘๖๒ ๘๖๓ ๘๖๔ ๘๖๕ ๘๖๖ ๘๖๗ ๘๖๘ ๘๖๙ ๘๗๐
 ๘๗๑ ๘๗๒ ๘๗๓ ๘๗๔ ๘๗๕ ๘๗๖ ๘๗๗ ๘๗๘ ๘๗๙ ๘๘๐
 ๘๘๑ ๘๘๒ ๘๘๓ ๘๘๔ ๘๘๕ ๘๘๖ ๘๘๗ ๘๘๘ ๘๘๙ ๘๙๐
 ๘๙๑ ๘๙๒ ๘๙๓ ๘๙๔ ๘๙๕ ๘๙๖ ๘๙๗ ๘๙๘ ๘๙๙ ๙๐๐
 ๙๐๑ ๙๐๒ ๙๐๓ ๙๐๔ ๙๐๕ ๙๐๖ ๙๐๗ ๙๐๘ ๙๐๙ ๙๑๐
 ๙๑๑ ๙๑๒ ๙๑๓ ๙๑๔ ๙๑๕ ๙๑๖ ๙๑๗ ๙๑๘ ๙๑๙ ๙๒๐
 ๙๒๑ ๙๒๒ ๙๒๓ ๙๒๔ ๙๒๕ ๙๒๖ ๙๒๗ ๙๒๘ ๙๒๙ ๙๓๐
 ๙๓๑ ๙๓๒ ๙๓๓ ๙๓๔ ๙๓๕ ๙๓๖ ๙๓๗ ๙๓๘ ๙๓๙ ๙๔๐
 ๙๔๑ ๙๔๒ ๙๔๓ ๙๔๔ ๙๔๕ ๙๔๖ ๙๔๗ ๙๔๘ ๙๔๙ ๙๕๐
 ๙๕๑ ๙๕๒ ๙๕๓ ๙๕๔ ๙๕๕ ๙๕๖ ๙๕๗ ๙๕๘ ๙๕๙ ๙๖๐
 ๙๖๑ ๙๖๒ ๙๖๓ ๙๖๔ ๙๖๕ ๙๖๖ ๙๖๗ ๙๖๘ ๙๖๙ ๙๗๐
 ๙๗๑ ๙๗๒ ๙๗๓ ๙๗๔ ๙๗๕ ๙๗๖ ๙๗๗ ๙๗๘ ๙๗๙ ๙๘๐
 ๙๘๑ ๙๘๒ ๙๘๓ ๙๘๔ ๙๘๕ ๙๘๖ ๙๘๗ ๙๘๘ ๙๘๙ ๙๙๐
 ๙๙๑ ๙๙๒ ๙๙๓ ๙๙๔ ๙๙๕ ๙๙๖ ๙๙๗ ๙๙๘ ๙๙๙ ๑๐๐๐

สมาชิกของสภาผู้แทนไปออกตามสมควร เพราะฉะนั้นในขณะนั้นเรา
เห็นว่าจำนวนสมาชิกของสภาผู้แทนจะได้มีจำนวนจังหวัดที่ม อย ในเมืองไทย

๘.๕๘ น.

พ.อ. กำนัน จันทภูมิเวท : ในการที่จะเลือกสมาชิกจำนวนเท่า
ไรนั้น ตามที่มหาเถรสมาคมให้ข้อสรุปมายเมื่อก่อนคือ ให้มีจำนวนจังหวัดคน
ตั้งเขตเลือกตั้งอาจมีเกินกว่าหนึ่งอำเภอได้เป็นอันมาก ผมก็เห็นด้วยในเรื่อง
วิธีการเช่นนั้นว่าเป็นการเหมาะสมแล้ว ถ้าจะเอาเพียงครึ่งหนึ่งของสมาชิก
สภาผู้แทนแล้วจะไม่เพียงพอ เหตุผลก็คือว่าเมื่อผู้แทนราษฎรที่เลือกมา
จังหวัดแต่ละแห่งหาที่มกันที่คนนั้น จังหวัดหนึ่งก็จะได้ผู้แทนจังหวัดคนอยู่
แล้ว ถ้าหวั่นสมาชิกสภาผู้แทนควรจะให้มีผู้แทนจังหวัดคนเหมือนกัน
แต่การเลือกตั้งผู้แทนจังหวัดคนนั้นไม่จำเป็นจะต้องเลือกสมาชิกสภาผู้แทนจาก
จังหวัดคนนั้นมา คือเป็นนามของจังหวัดคน พระเจ้าแผ่นดินจะเลือก
ใครจากที่ไหนก็ได้ซึ่งอุปรับด้วยผู้ที่ทรงคุณวุฒิและอภิการหนึ่งผู้ที่จะถูก
เลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนย่อมเคยเป็นผู้ที่ทำงานการ มามากมายอาจจะได้เป็น
สมาชิกสภาผู้แทนก็อาจจะได้ของเขามากมายหลายท้องถิ่นแล้ว เพราะฉะนั้น
เราจึงเห็นว่าควรสนับสนุนท่านสมาชิกที่อภิปรายแล้วเมื่อก่อน

๑๐.๐๐ น.

นายเพียร ราชธรรมนิเทศ : เรื่องจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน
ก็เปรียบกันไม่แพ้ผลด้วยกันทั้งนั้น ถ้าดูตามต่างประเทศที่มีจังหวัดผู้
มีน้อยกว่าสภาผู้แทน แต่การตั้ง กฎแสดงเราที่มีผลของเขายังคง
จึงไม่เห็นว่าเขาตั้งอะไรแน่นอน ผู้ที่เห็นว่าควรมี ๕๐ คน ๗๐ คนก็มีผล
อยู่ด้วยกันทุกคน ใครเห็นจำนวนไหนมากก็เห็นผลด้วยกันทั้งนั้น เรา
เห็นว่าเรื่องเขตผู้แทนเรื่องหนึ่งของประชาธิปไตย ก็เหมือนเขตผู้แทน

ทุกคนแสดงมืออย่างหนึ่งคือยึดถือประเพณีที่ใด ทำกันมาและทำกันมาถ้าได้ผลดีเป็นของคึกคักควรรักษาไว้ ในการตั้งภูมิสถาปัตย์ที่สวนหลวงแล้วมานี้เป็นครั้งแรกในเมืองไทยที่พระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจเลือกและทรงแต่งตั้งไปแต่ด้วยคน และเมื่อเวลานั้นเรากลงมติไปแล้วว่าให้สมาชิกภูมิสถาปัตย์ช่วยกันเลือกนอัย ก็เมื่อท่านตั้งภูมิสถาปัตย์คนมาแต่ตัวข้าพเจ้าเป็นคนภายนอกก็โต้งเกิดคัดค้านมาก ไม่เห็นมีเสียงหาญมีแต่ทำความดี เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้คงประวัติดั้งเดิมนั้นไว้ รักษาไว้เป็นประเพณีก็ดูเหมือนจะระบุดีกว่าช่วยกันเท่าจำนวนที่ใดทรงเลือกและได้ทรงตั้ง

๑๐.๐๒ น.

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช : ในเรื่องข้าพเจ้าเห็นด้วยว่าเราจะต้องหาหลักเกณฑ์อะไรมาดีอย่างหนึ่ง ไม่ใช่ว่ากำหนดเอาตามแต่ใจชอบ วิจารณ์ถ้าเมื่อไม่มีหลักข้าพเจ้าก็เห็นด้วย กับท่านสมาชิกว่าจะต้องรักษาประเพณีไว้ แล้วที่จะกำหนดสมาชิกภูมิสถา ๑๐๐ คนในขณะนั้นมันเหมาะสมควรเหตุการณ์ในลักษณะของการเมือง เพราะเพิ่งรัฐประหารมาใหม่ แต่เหตุการณ์นั้นก็ได้ผ่านมาแล้วเดี๋ยวเราจะต้องหาหลักเกณฑ์อะไรที่จะกำหนดจำนวนลงไปทันทีกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้ตั้งก็ต้องดูว่ามีอำนาจอะไรบ้าง อำนาจที่จะให้ในที่สุดเราก็จะต้องให้ท่านบ้าง เพราะสภาผู้ตั้งมีเรื่องสำคัญที่จะให้สภาผู้มาร่วมเห็นด้วยเช่นมาร่วมในกรณีคือในเรื่องสำคัญ เช่นเรื่องการสืบราชสันตติวงศ์ก็ต้องให้สภาผู้มาเกี่ยวข้อง อีกอย่างหนึ่งที่สำคัญก็คือวิธีเบ็ดประทุม ลงมติไว้ใจคณะรัฐมนตรีสภาผู้ตั้งท่านไม่ลงมติ และที่สำคัญอีกข้อหนึ่งก็คือการรักษาร่าง พระราชบัญญัติใหม่คือร่าง พระราชบัญญัติที่ทรงไว้ได้ตั้ง มาแล้ว มาตรา ๑๐ ได้บัญญัติไว้ว่า ร้อยหนึ่งคะแนนภูมิ สถาปัตย์ต้องพิจารณา ถ้าสภานิติบัญญัติร่างพระราชบัญญัติแล้วใครของพระมหากษัตริย์ให้ใช้เป็นกฎหมาย นั้นเป็นเรื่องหนึ่งที่เคยยกมาเรื่องการเมือง นอก

งานหนักมกมกมที่ตำคุดคุดการประกาศสงคราม นกคอกเรื่องหนึ่งตำคุดคุด
 ที่สภาวะต้องประชุมร่วมกัน คือไปการให้ความเห็นชอบในสนธิสัญญา
 การคักความ ในรัฐธรรมนูญก็เป็นเรื่องสำคัญ ข้าพเจ้าคำนึงถึงถึงเสถียร
 การคักความ ในรัฐธรรมนูญในเรื่องการ ผันใจได้ของ พระมหากษัตริย์ให้ท่านจะ
 ถือหุดถ้อยยังไร ท่านเว้ากได้คักถกถกกันแล้วว่า สภาสูงต่อไปจะไม่เป็นสภา
 การเมืองจะเป็นสภาของท่านผู้เฒ่าผู้แก่ ถ่าถ่าคือข้าพเจ้าว่าจำเป็นต้องหาหลัก
 เกณฑ์ที่จะถือคุดครั้งหนึ่งนั้นไม่ได้ ถ่าอย่างนั้นกไม่ใช้สภาขยับขึงกถ่าเป็นสภา
 การเมือง เช่นกฎหมายฉบับหนึ่งเขาเห็นว่าควรออกแล้วพระมหากษัตริย์
 ด้ได้ ถ่าถ่าผู้สภาเห็นด้วยกับพระมหากษัตริย์ราชฎีก์ถ่าถ่าว่าเป็นสภาของ
 พระมหากษัตริย์เป็นการเมือง คือเราเอาหลักถ่าถ่าคือเสียงถ่าถ่า เสียงนั้น
 เรายกถ่าถ่าให้ท่านบ้าง เสียงที่คักนั้นจะต้องเป็น ๓ ใน ๓ ของสภาผู้แทน สภา
 ผู้แทนมีเท่าไรถ่าถ่าถ่าตามนั้น ถ่าถ่าจะถ่าถ่าถ่าตามจังหวัดถ่าถ่าเป็นอช
 ไม่ถ่าถ่าถ่า เพราะถ่า
 กษัตริย์ทรงเลือกมาจะมีชายอะไรหรืออะไร ถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่า
 ข้าพเจ้านักถ่า
 ไม่ได้ เสียงถ่า
 หนึ่ง พระมหากษัตริย์ไม่เห็นชอบด้วย ผ่านสภาไปถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่า
 ใหม่ สภาสูงอาจจะรวมถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่า
 อาจถ่า
 สงครามควรจะให้เสียงถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่า
 ด้ยเห็นตามได้ถ่า
 ด้ยรัฐธรรมนูญ ๒๔๗๖ จึงถ่าถ่าถ่า
 ให้พฤตสภา ๓๐ คน ถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่าถ่า
 เห็นถ่า

๕๐.๐๖ น.

หลวงประกอบนิติสาร : ก่อนที่ข้าพเจ้าจะกล่าวต่อไป รู้สึกว่ามีประเด็นที่บางคน เพราะฉะนั้นขอได้โปรดยกด้วย เพราะข้าพเจ้าเป็นคนพูดขวานผ่าซาก ข้าพเจ้าได้ครองมานานแล้วเรื่องจำนวนสมาชิกวุฒิสภา ข้าพเจ้าไม่มีข้อคิด แม้ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกวุฒิสภาเอง ข้าพเจ้าไม่มีข้อคิด ความเสื่อมเสียส่วนตัวสมาชิกวุฒิสภามีประการใด ไม่เคยคิด ที่กล่าวข้างนี้ โดยอุทิศโดยหลักการในประการแรก ข้าพเจ้าได้กล่าวในวาทก่อนแล้วว่า วุฒิสภามีไว้เพื่อเป็นสภายับยั้ง ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งนั่งลงเมื่อนั่งเป็นสภายับยั้ง ข้าราชการอื่นไม่แล้ว การที่จำนวนมากเกินไปเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น และในกรณีที่มาประชุมร่วมกันบางกรณีก็ยังมีแต่ต้องมีการประชุมมากกว่าครึ่งหนึ่ง แลแต่เพียงนั้นควรเป็นเสียยับยั้งเท่านั้น ไม่ควรเป็นเสียที่สมาชิกผู้แทน โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงมาคำนึงถึง สมมติว่าเราเลือกให้สมาชิกสภาผู้แทนจำนวน ตาม พ.ร.บ. เมือง ใน จังหวัด แลเห็นว่ามีคนคนหนึ่งแล้ว ก็คิดขยาย ๆ ก็จะมีเพิ่มขึ้นประมาณ ๓๐,๔๐ คน นี้ไม่ใช่สถิติที่แน่นอน แต่ว่าเป็นที่น่าเสียค่าประมาณไม่ทัน แต่ประมาณขยาย ๆ ประมาณว่าอาจจะเท่าที่ประมาณนั้น เพราะฉะนั้นถ้าจะขอร้องว่าสมาชิกวุฒิสภาควรมีสัดส่วนเท่าใดกันแน่ จะหนึ่งส่วนสามหรือครึ่ง ข้าพเจ้าว่าต้องมีเสียได้ เสียของบังคับหรือบังคับเพิ่ม เขียนเป็นเงื่อนไขไว้ข้อแม้เอาไว้ ถ้าไม่ข้ามข้าพเจ้าจึงเห็นด้วยกับมหาเถรสมาคม ความคิดของตนมีมาก่อนแล้วข้าพเจ้าจึงเห็นด้วยกับท่านมหาเถรสมาคม ความคิดของตนมีมาก่อนแล้ว แต่ไม่ใช้ตนระกานเห็นว่าถ้าจะเอาจำนวนสมาชิกวุฒิสภาให้เท่ากับจำนวนจังหวัดในขณะหนึ่ง ๆ จะเป็นจังหวัดก็ตามก็เรียกว่าเป็นเกณฑ์ที่แน่นอน และจำนวนเต็มไม่ใช่จำนวนเสียของคุณ แม้เหตุผลในการที่จะให้มีสมาชิกวุฒิสภาเท่าจำนวนจังหวัด ข้าพเจ้าเห็นว่ามีเหตุผล เพราะเหตุว่าสถานที่โดยปริยายมาแล้วว่าเราหวังจะถึงซึ่งประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แต่มีหวังว่าในกาลอันหนึ่งเราอาจจะให้ราษฎร

เลือกสิ่งสามารภสภา ๒ ซึ่งผู้มีสมาธิกษุมุอาดูได้คราวก่อนได้อภิปราย ซึ่ง
 ข้าพเจ้าจำได้ว่าเมื่อถึงคราวสมควรขอให้สภาแก้ไขรัฐธรรมนูญกันเอง โดย
 เห็นเรื่องดังมติดังการที่พระมหากษัตริย์เลือกสมาธิกษุมุสภานันเป็น การ
 การไม่กำหนดใหม่เงื่อนไขไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่เราได้อางเป็นเครื่องนะ
 เครื่องนี้ โดยเขาจำนวนจังหวัดเป็นเกณฑ์แต่ก็ยอมเป็นที่ตั้งว่า ความมุ่ง
 หมายในภายหน้าสภาจะโตแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ราษฎรเลือกสมาธิกษุมุสภานัน
 มาโดยถือหลักเกณฑ์จังหวัดละหนึ่งคนเช่นนี้ก็เป็นหลัก เหมือน กันไม่ ใช่ ปราศ
 จากหลัก เมื่อเช่นนี้สมมติว่าถ้าที่ประชุมลงมติให้จำนวนสมาธิกษุมุสภา
 เท่ากับจำนวนจังหวัดแล้วจะเป็นอย่างไร ผลก็ปรากฏว่าสมาธิกษุมุสภา
 จะตั้งอยู่ไปว่าจะไปวางมทละเพราะกาลให้คงอยู่ไม่ได้ แต่การยุบไม่
 ข้าพเจ้ากล่าวตรง ๆ ว่าข้าพเจ้าพอใจและเชื่อว่าสมาธิกษุมุสภาทั้งหมดก็คงพอ
 ใจ เพราะเหตุใดเราทราบกันแล้วว่าสมาธิกษุมุสภานันอยู่ในขณะนี้ได้เลือกกัน
 โดยพระมหากษัตริย์หรืออีกนัยหนึ่งโดยผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้มี
 คำกล่าวกันหนักหนาแม่แต่ในสภาอันมีเกียรติเองมีกล่าวว่ารกรกไปไทย พระ
 มหากษัตริย์ ไม่ได้เลือกคนนั้นเลือกคนนั้นเลือก ซึ่งก็มีเพียงว่าไม่จริง หรือ
 เท่าจริงจะเป็นประการใดข้าพเจ้าไม่มีอำนาจไปวินิจฉัย แต่เมื่อมีคำกล่าว
 เช่นนี้ถึงสภาว่ารัฐธรรมนูญแต่เป็นการค้างพร้อยที่สมาธิกษุมุสภาในขณะ
 ทำให้เรารู้สึกว่าโดยแทนที่จะได้รับเกียรติที่พระมหากษัตริย์ ทรง เลือก มาโดย
 พระทัยของพระองค์เองหรือโดยผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ก็ตาม กลายเป็น
 คนอื่นเลือกใส่ใหม่เป็น แต่ว่าพวกเขาไม่ถือสำราญรู้สึกว่าเป็นหน้าที่ทำไป
 เพื่อสนองคุณประเทศชาติ แต่เพื่อให้หมดความค้างพร้อยเสียก็เป็นการ
 สมควรที่จะให้มีการเลือกกันใหม่ แต่ระบอบจากนั้นเวลาที่จะเลือกคราวก่อน
 ก็เพียง ๒ หรือ ๓ วันจะไปโตตรงให้ท้องถิ่นทุกท้องถิ่นเป็นการรวมสมมติ ว่า
 ไม่มีการเลือกโดย่างที่ทานว่ากันเป็นการยากที่จะพิจารณาให้ทอง อาจจะมี
 หรือปัญหาเรื่องเลือกผู้ไม่ควรถไปเป็นไม่ถงขนาด ความมุ่งร่วมการเลือก

ใหม่โดยรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่มีเจตนา คอว ที่จะได้ใคร่ ครองในการ
 เลื่อนนี้ ด้วยเหตุผลอื่นที่ ๒ ที่ว่าสมคอวในทางที่จะยอมควมดีมาแต่เลือกใหม่
 เสียที ทำไม่ข้าพเจ้าจึงไม่เห็นพ้องด้วยในข้อเสนของผู้ที่ว่า ๓ ใน ๓ ข้าพเจ้า
 ขอว่าระมอองในแง่ควมดีมาชิกจะเป็นเอกชเปอรต์ เป็นผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้
 เชี่ยวชาญน้อยคนคักว่ามากคน ขอให้เชี่ยวชาญจริง ๆ ถ้าเลือกมากเข้าไป
 ความเชี่ยวชาญก็ต้องทยอยลงไปสุดทยอยไปช้อมปลายจนลงไป ความ
 เชี่ยวชาญที่เก็ดวันก็จะลดน้อยชยลงไป ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับจำนวนน้อย
 อย่างที่ทานว่า แคทว่าถึง ๓ ใน ๓ ซึ่งถ้ากระเนนสภาผู้แทนไม่ถึง ๕๐ คนแล้ว
 จำนวนควมดีมาชิกจะเหลือ ๓๐-๔๐ หรือ ๕๐ คนนั้นน้อยไป ความประสงค์
 ของข้าพเจ้าอยากจะได้ควมดีมาเป็นเครื่องคังของสภาผู้แทนในเมื่อมีการประชุม
 ร่วมกัน การคังก็พอเหมาะพอดม เราทราบแล้วว่าสภาผู้แทนมีพรรคการเมือง
 หลายพรรค ผู้ที่จะคุมเสียงสภาผู้แทนได้โดยปกติคุมกันชยอย่างแน่นอนก็ชย
 มีเสียงเกินกว่าครึ่งของสภาผู้แทนขึ้นไป สมมติว่าสมาชิกสภาผู้แทนที่มีประ
 มาน ๕๔๐ คน ผู้ที่คุมเสียงชยมากก็ประมาณ ๒๐ คนเศษหรือถึง ๒๐ เสียง
 เช่นนี้ ถ้าว่าผู้ที่มีเสียงในสภาผู้แทนเกิดใช้อำนาจบาตรีใหญ่รวมเหงฝ่ายน้อย
 ก็ให้จำนวนควมดีสถานไปคังเสียงบ้าง ไม่ใช่ทกะเนนกันได้ง่าย เป็นการ
 เหมาะสมทว่าจำนวนควมดีสภาควรระพอ ๆ กับ Majority ของสภาถ่างนั้น จึง
 อยควมดีมาชิกคงไม่เห็นด้วยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทุกกรณีไป ขาจจะแยก
 กันเหมือนกัน สมมติว่าถ้าทานมี ๕๐ คน ๓ ใน ๓ ของ ๕๐ คน เมื่อแยก
 เสียงออกไปแล้ว Majority ของควมดีสภาอาจจะมี ๓๐ คนเป็นต้น มี ๓๐ คน
 ควมดีสภาไม่ถึง ข้าพเจ้าอยากจะได้มีพหุคังระพคองของ Majority ในสภาผู้
 แทน คือประมาณให้มีชยคังแล้วจะเอาคยตัวไม่ได้ เพราะฉะนั้นจำนวน
 จากคทมน้อย โกลคียงเข้ามาในสภาผู้แทน เมื่อควมดีสภาแยกกัน แคคทกันเอง
 นี้เป็นความเห็นของข้าพเจ้า แต่เสียงที่จะไปคังกมากชยคังพคกัน เช่นนี้เป็น
 เรื่องสำคัญ คือประมวร่วมกันเช่นประกาศคังความคังบารชสมบัติ เสียงคัง

เป็นสิ่งสำคัญ ขอให้คงพอดี ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป ด้วยเหตุนี้
ข้าพเจ้าจึงเห็นว่ากำหนดเขาเกณฑ์จังหวัดและหลักเกณฑ์เหมือนกัน คือดู
ความเหมาะสมให้พอดี คือดูว่าเหตุผลในการเลือกตั้งอนุมัติภาใหม่ เขาก็
เหตุผลคือยปรการระนข้าพเจ้าหวังว่าได้รับความสนับสนุน

๑๐.๑๖ น.

นายจง ใจภักดี : ข้าพเจ้าได้ฟังท่านสมาชิกผู้มีเกียรติอภิปราย
มาแล้วหลายท่าน ท่านบอกว่าการที่อภิปรายต้องถือหลัก เพราะว่ามันไม่ได้
บอกเลยว่าท่านเอาหลักอะไรมาจากไหน ข้าพเจ้าสงสัยเหลือเกินว่า หลัก
ที่ท่านพูดนั้นจะเป็นหลักในใจของท่านมากกว่า เพราะว่าถ้าเป็นหลักในใจ
ของใหม่หมายความว่าจำนวนอนุมัติสภาที่เราจะกำหนดใหม่ เราทดลอง เรา
เอาอนุมัติสภาไปทดลองกับของใหม่ ข้าพเจ้ายังสงสัยว่าข้อทดลองจะได้ผลดี
หรือผลร้ายประการใด เพราะฉะนั้นในการที่ข้าพเจ้าเห็นด้วย ข้าพเจ้า
จะต้องขอคัดกรองอย่างมากมายน เพราะว่าข้าพเจ้าไม่ใช่คนใหม่ และ
ไม่ใช่เก่า ถดถอยเก่าถดถอยใหม่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าชอบที่เป็นกลางเก่าถดถอย
ใหม่พอดี ๆ ท่านอ้างหลักแต่ที่ท่านไม่ได้คิดคนอื่นที่ท่านทำมาแล้วตั้ง ๘ ร้อย
๘ ร้อยมี ซึ่งข้าพเจ้าฟังแล้วคิดสั่นใจไม่ได้ จำนวนอนุมัติสภา ในต่างประเทศ
อื่น ๆ ก็ทำท่านสมาชิกพูดแล้ว ขอโทษ ท่านพระราชธรรมนิเทศบอกว่าใน
อังกฤษเขาเรียกรายกัน ไม่ใช่เรียกราย แต่นั่นแหละสภาขุนนางของอังกฤษ
เขาเป็นกติกาคัดดี เขาไม่มีเงินเดือน เพราะฉะนั้นเราเอาอย่างไม่ได้ อย่างไร
ก็คิดว่าควรจะมีจำนวนใกล้เคียงและมีหลักเหตุผลที่เขาปฏิบัติมาแล้ว ความมัน
เสียหายอย่างไร ท่านท่านบอกว่าท่านจะเอาตามจังหวัด คือตามจำนวน
จังหวัด คือว่า ๑๒ คน แต่ความหลักเกณฑ์อย่างไร ถ้าเขาอย่างนั้นจังหวัด
ที่เข้ามาพูดเมืองมากก็มี พดเมื่อน้อยก็มี มันไม่ได้ส่วน แต่อีกอย่างหนึ่ง

จะเอาความจำนวนจังหวัดก็จะเข้าระบบของสาธารณรัฐอย่างอเมริกัน เพราะ
 สมาชิกซึ่งเนคก็ตั้งเอาความจังหวัด แต่อีกอย่างหนึ่งเราพูดกันแต่ที่ว่าสมาชิก
 คุณสมบัติเราจะเอามาสำหรับเป็นเอกซเปอรัท หรือเป็นผู้แทนอาชีพต่าง ๆ ถ้า
 หากว่าเรามีจำนวนน้อยมากเกินไปแล้วเราไม่พอ พวกอาชีพที่ ๆ ไม่สามารถ
 จะเข้ามาในคุณสมบัติ ข้าราชการไม่เข้าใจเลยว่าทำไมเราจะจำกัดจำนวน
 ให้น้อยลงไปอีกมาก เพราะเหตุว่าถ้าจำกัดน้อยลงไปมีผลเสียผลได้
 ไม่ค่อยจะมี เวลานี้เราก็เห็นแต่ที่ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มราว ๓๐
 หรือ ๔๐ ก็มากกว่าสมาชิกวุฒิสภาแล้วไม่ใช่น้อย เพราะฉะนั้นทำไมเรา
 ถึงจะลดจำนวนสมาชิกวุฒิสภาลงไปอีก ซึ่งเวลานี้ถ้าเราลดเช่นนั้นก็หมาย
 ความว่าสมาชิกวุฒิสภาจะต้องออก ออกกันอย่างไร วิธีที่จะให้ท่านออก
 ๓๐-๔๐ คนด้วยการจับสลากหรืออะไรเป็นไปไม่ได้เป็นของที่เสี่ยงทายไม่สมควร
 ที่เดียว ข้าราชการเห็นว่าควรจะมีอยู่ ๓๐๐ คน ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 นั้นก็เลือกเพิ่มเข้ามาใหม่ ข้าราชการเห็นว่าอย่างนั้น ไม่น่าจะเสียหายอะไร
 เลย การที่มี ๓๐๐ คนไม่ใช่มากเกินไปและไม่ใช่น้อยเกินไป หลักเกณฑ์
 ของต่างประเทศอย่างอังกฤษมี ๗๓๐ คนก็ไม่เสียหายอะไร ฝรั่งเศสมี ๕๓๕
 คน ซึ่งน้อยกว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของเรา ๒๐๐ คน ก็ไม่เห็นเสีย
 หายอะไร เพราะฉะนั้นข้าราชการเห็นว่าถ้าจะให้ดีในเรื่องหลักเกณฑ์เอา ๓ ใน ๔
 ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นอย่างไร ถ้าเป็นอย่างนั้นก็หยุ่นได้ คือ
 ถ้ากรรมไคสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีมากขึ้นสมาชิกวุฒิสภาก็มากขึ้นไป ตาม
 ส่วนก็จะเกิดการยับยั้งได้เน่ ถ้าคนน้อยก็ยับยั้งไม่ยับยั้งเหมือนกัน เหมือน
 จะตั้งร่าง คน ๒-๓ คนตั้งร่างตั้งไม่ไหว เพราะฉะนั้นเอา ๓ ใน ๔ ของ
 จำนวนผู้แทนราษฎรข้าราชการเห็นด้วย

๕๐.๒๒ น.

พระยาปริชานฤเบศร์ : เราพิจารณาก่อนนะเพื่อจะแก้ไขรัฐธรรมนูญชั่วคราวในข้อที่ว่าจะให้ผู้มีสิทธิเท่าไร ก่อนที่เราจะแก้หรือไม่แก้รัฐธรรมนูญชั่วคราว นั้นมกคิดว่าเราควรระมัดระวังเสียก่อนว่ารัฐธรรมนูญชั่วคราวที่เขาเขียนใจเขาเขียนไว้อย่างนั้น ได้เขียนอย่างไร ซึ่งเราว่าเขาจะพูดต่อไปด้านนี้หรือไม่อย่างไร รัฐธรรมนูญชั่วคราวมาตรา ๓๓ เขียนไว้ว่า ผู้มีสิทธิประกอบด้วยสมาชิกซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้งมีจำนวนเท่าสมาชิกสภาผู้แทน อันที่เราคงพิจารณาเสียก่อนว่าทำไมจึงเขียนอย่างนั้น ถ้าท่านผู้แทนที่อยู่ในที่นี้ใคร่เรื่องการเขียนรัฐธรรมนูญชั่วคราวว่าทำไมเขียนอย่างนั้นอธิบายให้เราฟังสักหน่อย เพื่อจะเข้าใจให้เขาเห็นอย่างหนึ่งอย่างใดได้ จะเป็นอันดี มีสมาชิกหลายท่านบอกว่าเป็นผู้มีสิทธิเพียงผู้เดียว ก็คงกันแล้วนะ เพราะฉะนั้นท่านสมาชิกผู้หนึ่งบอกว่าเป็นสภาผู้หนึ่งก็ไม่ต้องมีจำนวนมากหรอก ถ้าว่าสมาชิกผู้มีสิทธิเป็นผู้หนึ่งเพียงคนเดียวแล้ว ข้าพเจ้าขอมอบว่าคนเดียวก็น่าพอแล้ว เพราะยังมีใครกันบ้างได้ ข้าพเจ้าเป็นผู้มีสิทธิภาควิชาหมายถึงเข้ามายังผู้มีสิทธิ ข้าพเจ้าก็บอกว่าจะต้อง กัดมันเงาไว้ทางหนึ่งไปเสียอีก เพราะว่าความที่เรารู้กันมาแล้ว มีสมาชิกหลายท่านพูดแล้วว่าเราไม่ได้มีเพียงคนเดียว มันมีเวลาที่เราจะต้องไปประชุมร่วมกับสภาผู้แทน แล้วนอกจากนั้นท่านสมาชิกบางคนที่บอกว่าเป็นสภาผู้หนึ่งก็คิดว่าเรารู้กันถึงบัญญัติที่เราถ่วงแล้ว ข้าพเจ้าไม่ใช่ใคร่จะตำหนิถึงองค์คณะข้าพเจ้าเชื่อว่าดีเกินกว่าจะตำหนิถึงความที่พูดไป ถ้าเราจะต้องในเรื่องถ่วงแล้ว มันจะต้องพูดกัน ถ้าไม่พูดกันก็ถ่วงกันไม่ได้ เพราะฉะนั้นเราพูดแล้วว่าความที่รัฐธรรมนูญเขียนไว้ว่า “การประชุมของสภาใหม่ที่จะใช้ก็มีสภาทั้งสองในมาตรา ๕๖ มีว่า ในทางตรงกันนั้นก็คือเขาเขียนข้างมากเป็นประมาณ” แต่ทว่าที่เราจะต้องในเรื่องที่เราถ่วงแล้วความที่เราได้ปรึกษาถ่วงถ่วงเพียงข้างมากเป็นประมาณ นั้นเมื่อเรามีผู้มีสิทธิไว้สำหรับ

ผมมีความ ๑๒๐ เท่ากับผู้แทนไม่ใช่ว่าพวกเราจะตกลงที่จะไปแย่งความเห็นของ
สภาผู้แทนเพราะความจริง ในที่สุดก็คือว่าเมื่อเราจะไปถึงก็คือโรดคันตูด ท้าย
ก็อยู่ที่สภาผู้แทนเรา อธิปไตยหมายถึงไม่เอาฉันจะเอาสิ่งใหญ่ก็อยู่ที่สภาผู้แทน
อยู่แล้วไม่ว่าจะวิตก แต่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งของโหล่นหม่อมราชวงศ์เสนีย์
ก็อธิบายแจ่มแจ้งว่า เมื่อประกาศถึงความพองเรากั้ประชุมร่วมกันไม่เสีย
หายอะไรฝรั่งเขาบอกว่า Two heads are better than one ต้องหัวดีกว่า
หัวเดียวข้าพเจ้าคิดว่าไม่เสียหายเข้าข้อฟลอร์ของอังกฤษมี ๕๐๐ คนเท่า
หัวก็ไม่รู้ว่ามากกว่าผู้แทนก็มีไม่เห็นมีใครว่ามากอะไร ความเคียดชังอยู่ที่สภา
ผู้แทนต่างหากไม่ใช่อยู่ที่พวกเรา เมื่อเราอะอะประจาน ำก็ให้หยุดคือปล
ใส่หมอนตั้งไปแล้วผลสุดท้ายก็ไปสภาผู้แทนราชเจ้าขอให้ระงับ ถึง รัฐธรรมนูญ
ราชครวก็เขียนมาแล้วให้มีสมาชิกผู้สภาเท่ากับสภาผู้แทน ราชเจ้าไม่ถอ
ยฉันแหละตั้งแล้วจำนวน ๕๐๐ คนจะตั้งสูงกว่าจำนวนนักคิด ๑๕๐ แต่ราชเจ้า
ขอเสนอให้ท่านทั้งหลายโปรดพิจารณาว่า ๕๐๐ คนเหมาะสมควรกว่าอะไรทั้งหมด
เกี่ยวกับจุดศัใจของรัฐธรรมนูญที่เขียนมาแล้วจนด้วย

๑๐.๓๐ น.

เลขาธิการสภาข้าราชการ : ผมได้ฟังข้อเสนอลงของท่าน
สมาชิกแล้ว บางท่านก็ว่าควรจะให้มีสมาชิกผู้สภาหัวสิบคนบ้าง และร้อยคน
บ้าง ผมรู้สึกอย่างนี้ คือว่าถ้าจำนวนตั้งได้บ้างที่เบบนี้ตั้งที่เราต้องพิจารณา
แม้ว่าความจริงผมจะแพ้ไปแต่ก็แพ้ไป แต่ว่าในสิ่งนั้นผมคิดว่าถ้าเราจะตกลง
จังหวัดแล้ว ก็ไม่มีหลักเกณฑ์อะไร คือเราขอตั้งที่ดำเนินการในภาพปรกครอง
ในสมัยหนึ่งมาเป็นเครื่องวัดคือผู้สภา มีจำนวนเท่าไร อย่างนั้นผมไม่เห็นด้วย
และนอกจากนี้แล้วเราต้องการผู้สภา เราไม่ต้องการอย่างอื่น เราต้อง
การให้เป็นเอกษเปศวรต์ จำนวนจังหวัดจำนวนสมาชิกผู้สภาหนักไม่มีส่วน
สำคัญ ที่พูดถึงต่างประเทศแล้ว จำนวนผู้สภามากกว่าสภาต่างก็มีน้อย

กว่าก็มี ฝ่ายตำรวจประเทศไทยเราเห็นผมคิดว่าเราต้องดูความเหมาะสม
กับประเทศของเรา คือว่าคนของเราพร้อมแล้วหรือยังที่จะไปปกครองคน
ได้ ที่ท่านว่าจำเป็นจะต้องมีเพียงไปช่วยชั่วคราวเวลานั้น ถ้าหากว่าเรา
จะต้องการเพียงโดยเพียงนั้นไม่เต็มใจอะไรเลย แต่ว่าเป็นการให้สัตยา
เราแล้ว การที่เราจะเปลี่ยนจำนวนวุฒิสภาก็เห็นว่าไม่มีเหตุผลอะไรแล้ว
จำนวนวุฒิสภาจะเป็นประโยชน์อะไร จำนวนวุฒิสภาก็แค่เรื่องสำคัญซึ่ง
ผมอยากถามว่าสืบมาก็จะมีผลดีก้นหนึ่ง หรือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
จะทรงว่าโดยกฎหมาย ผมก็นึกว่าสืบหรือสืบมาก็มีดีก้นหนึ่ง โดยเหตุนี้
ผมก็นึกว่าสมาชิกวุฒิสภาก็ควรเป็นเอกซเปอรต์จริง ๆ แต่อย่างไรก็ตามผม
เห็นว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เป็นเรื่องขยี้กเว้นมากกว่า ที่หนักก็ให้ดูเราต้องการ
จำนวนวุฒิสภา เราต้องการเป็นผู้เอกซเปอรต์ ทั้งสมาชิกวุฒิสภา
เอกซเปอรต์อย่างมาก เช่นอย่างกรณีส่งพรรคเราประชุมมา พอได้
ของทันทีแล้ว เอกซเปอรต์ทางการเมืองเราควรจะได้คนที่มีความรู้ทาง
การเมืองให้มากที่สุดยิ่งดี เพราะเหตุว่า อย่างเรื่อง กฎหมาย พอเข้า
กรรมาการบางคนมีความเห็นว่าควรจะเป็นอย่างนั้นค้อย่างนั้นน้อย แล้วความ
เห็นอย่างนั้นก็เห็นความเห็นกว้างขวาง โดยเหตุนี้ถ้าจำนวนวุฒิสภาจะมาก
หรือมีหนึ่งโหล่นั้น ผมรู้สึกว่าจะเสียจะได้รับมากกว่าเสีย คือว่า
คนจำนวนห้าสิบคนจะรับยังกฎหมายนั้น ถ้ามองในแง่สภาผู้แทนก็นึกคนเดียว
จะไปยังกฎหมายทำไม วุฒิสภาไม่มีอำนาจเช่นแท้จริง แต่ว่ามีอำนาจ
ที่อ้างถึงกัน คือเขาเป็นคนเอกซเปอรต์แล้วสภาผู้แทนก็จะโดยมีซึ่งใจว่า
สมควรจะเชื่อหรือไม่ แล้วมีจำนวนมากกว่าการอภิปรายก็จะกว้างขวางมาก
ยิ่งขึ้น และในเรื่องนี้ถ้าหากว่าเราจะตัดจำนวนให้น้อยลงแล้ว ทั้งที่มีอำนาจ
ในทางสังคมก็มีความมั่นคงใจวางใจ ถ้ายิ่งจำนวนน้อยเท่าไรแล้ววุฒิสภา
ก็จะดีขยี้ก้นเท่านั้น และโดยเหตุนี้ผมก็นึกว่าต้องมีจำนวนพอสมควรที่จะทำ
วุฒิสภามีความสามารถทำกิจการงานได้ และจะใช้ช่วยกันคิดช่วยกันอ่านคน

ดนิกคนละหน่อย และเมื่อเราจะกำหนด ๕๐ ตามอำเภอใจหรือ ๓ ใน ๓ ตาม
 อำเภอใจก็อธิบายเหตุผลไม่ได้ นอกจากต้องการ ๓ ใน ๓ ก็หาเหตุผลเอา
 เป็น ๑ ใน ๓ ต้องการครึ่ง ก็หาเหตุผลให้เป็นครึ่งหนึ่ง และโดยเหตุนี้ผม
 พิจารณาแล้วจำนวนร้อยคนที่เห็น เป็นการสมควร อย่างน้อย ก็เป็นการ
 เหมาะสมซึ่งผมเห็นว่าเท่าที่ปรากฏมาถือว่าไม่เห็นเสียหายอะไร และโดย
 เหตุนี้ผมคิดว่าถ้าเราจะได้เอกสารประเภทต่าง ๆ ในจำนวนร้อยคน จะคงได้
 หรือเปลี่ยนแปลงใหม่ในผมไม่รู้จักอะไร แต่ต้องเป็นคนที่เป็นที่นับหน้าถือตา
 ของประชาชนและต้องให้สติแก่สมาชิกแทนได้ และสิ่งซึ่งเราไม่ควรลืมว่าเรา
 มีมาใหม่ในรัฐธรรมนูญคือการมีคอกฎหมายทั่วไป ถึงแม้ว่าวุฒิสภาจะไม่มี
 อำนาจลงมติอย่างไรเลย แต่ทำนุทั้งหลายก็ทราบอยู่แล้วอย่างเอาดีอดพลพรรค
 หนึ่งที่รัฐบาลแถลงนโยบายทั่วไปในนโยบายต่างประเทศ ก็มีคนอยากฟังใน
 ประเทศอื่น เพราะอยากฟังคนมีความรู้ ๆ ของประเทศอังกฤษที่จะไปพูด
 อย่างเปิดเผยต่อผู้คนที่ค่อนข้างดีชื่อเสียงซึ่งเขามาลง ซึ่งจะต้องพูดอย่าง
 รมติระวางในหลักวิชา ถ้าหากว่าจำกัดจำนวนสมาชิกวุฒิสภาให้น้อย
 กว่าร้อย มีสัก ๒๐-๓๐ คน ขอให้คิดว่าใครจะอยากฟัง คน ๒๐-๓๐ คน
 ก็หมายความว่าคิดคนไปเสีย ๘๐ ซึ่ง ๘๐ คนนั้นจะมาช่วยอภิปรายที่บ้านเมือง
 กัน ใครฟังอภิปรายอาจจะได้ประโยชน์ แต่โดยผมเห็นว่าถ้าการมีคอกฎหมาย
 ทั่วไปจะเป็นเพียงรองสภาผู้แทนและเป็นเพียงของรัฐบาลที่คิด แต่เป็น
 เครื่องมือของวุฒิสภาในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และสิ่งที่สำคัญนั้นจะได้ก็คือ
 เมื่อจำนวนสมาชิกวุฒิสภาพอสมควรพอที่จะให้เป็นอำนาจในทางสังคม พอที่
 จะให้ใครเขานับหน้าถือตาว่า ออันท่านผู้นั้นว่าอย่างนั้น ท่านผู้นั้นว่าอย่าง
 นั้น คือให้เป็นที่นับหน้าถือตาเป็นหลักใหญ่ของประเทศ เพราะฉะนั้นขอให้ท่านสมาชิก
 สภาผู้แทนต่าง ๆ จงอย่าเห็นแก่ตัว คือการประชุมร่วมกันถ่วงน้ำหนักกัน
 เต็มที่เหลือเกิน ก็อาจจะไม่มีเลย เพราะฉะนั้นขอให้ท่านคงเขตรัฐธรรมนูญ
 ประเทศไว้มีจำนวนมากมายสักหน่อย ขอให้มันใจกว้าง ๆ คือมองประโยชน์

ของประเทศชาติเป็นใหญ่ อย่าไปคิดถึงปัญหา ๒๐-๓๐ ปี ซึ่งจะเกิดขึ้น
นาน ๆ อีกครั้งหนึ่ง

๑๐.๓๗ น.

นายทองมีวัน อธิการ : ข้าพเจ้ายินยอมช่วยอำนวยความสะดวก
แต่มาไม่เต็มสมควร เหตุผลที่ข้าพเจ้าได้กล่าวเมื่อวานนี้ก็คือว่าถ้าหาก
หลายคนที่มาทางนี้จะแสดงเหตุผลตามความคิดเห็นของตนต่อประชุมและ
ที่ประชุมนั้นก็จะได้ระดมความคิดเห็นตามเหตุผลที่ชอบ นี่เป็นเหตุผลที่ข้าพเจ้าได้กล่าว
เมื่อวานนี้ ข้าพเจ้าก็ยินยอมเหตุผลนั้นน้อย แล้วปรารถนา ๒ ถ้าหาก
ว่าเห็นสมควรก็เป็นการที่ควรทำให้การงานสาธารณะเป็นการเดียว เพราะว่า
หลายคนที่จะรู้จักในทางที่ผิดเหมือนกัน แต่หลักที่ข้าพเจ้าคิดคือว่าจะให้
พอเหมาะพอควร คือตามเหตุผลที่สมาชิกได้กล่าวแล้วข้าพเจ้ารู้สึกพอใจ
เป็นอย่างมาก แต่หลักของข้าพเจ้าต้องการให้เป็นจำนวนกึ่งหนึ่งของสมาชิก
สภาผู้แทน เพราะถ้าสภาผู้แทนนั้นตามที่เรากลงกันวานนี้จำนวนแสนห้าหมื่น
คือหนึ่งคนก็จะได้เพิ่มเพิ่มขึ้นอีกในราว ๒๐ หรือ ๓๐ คน รวมเป็นจำนวน ๑๒๐ คน
เพราะฉะนั้นในการที่จะมีสมาชิกผู้มีเชื้อชาติประชนชนกจำนวนในราว ๑๒๐ คน
เหตุผลที่หนักหน่วงเพราะเหตุว่าเป็นการเหมาะสมได้สัดส่วนเกี่ยวกับการ
ที่จะมีการพิจารณาบัญชี เพราะเหตุว่าการพิจารณาบัญชีถ้าหากว่าน้อย
เกินไปอย่างที่มีสมาชิก ๑ ใน ๓ ก็มีจำนวนเพียง ๒๐-๓๐ คนเท่านั้น ในการ
ที่มีสมาชิกเพียงจำนวนน้อยมีซึ่งกฎหมาย ซึ่งสภาผู้แทนออกกฎหมายไปแล้ว
ซึ่งจำนวนน้อยที่สุด ๑ ใน ๓ ก็เป็นเสียงมากกว่าเสียงของสมาชิกในผู้มีสถาน
โดยเหตุนี้แหละข้าพเจ้าจึงเห็นว่าการกึ่งหนึ่งเป็นเหมาะที่สุด แต่ความจริงข้าพเจ้า
มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะให้เป็นจำนวนหนึ่งแสน คือผู้แทนหนึ่งคน
การที่รวมผู้แทน ๒๐๐ คน เราจะได้มีผู้มีสภาจำนวน ๑๐๐ คน พอได้สัดส่วน
ได้ส่วนในการวินิจฉัย เมื่อสภาผู้แทนออกกฎหมายสภาผู้แทนเพียง

๓๒๐ คน ก็เป็นเรื่องน่าเสียใจ อย่างไรก็ตามในการพิจารณาเมื่อวานนี้ สมาชิกมาประชุมไม่พร้อมเพรียงกัน และมีความเห็นอีกหลายท่านมีความเห็น ทิ้งแต่คนคือหนึ่งคน เพราะถ้าเราจะได้ฟังเสียงประชาชนว่าจะเอาอย่างไร ในการที่เรา มีผู้แทนราษฎร น้อยคน ย่อมเป็นการไม่เหมาะสม ถ้าการ ปกครอง การมีคุณมากเหลือคี่ ข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะวางข้อที่ว่าคุณผู้สภานี้ให้ มีทั้งหนึ่งแล้วสมาชิกผู้แทนราษฎร ข้าพเจ้าเห็นชอบคดีเพื่อ ให้เปลี่ยนแปลงมีคี่ ซึ่งเราได้ตกลงไปแล้ว เพราะเหตุว่าเมื่อครั้งในการประชุมของสภา.....

ทำการแทนประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : ท่านจะพูดในคดีที่เราได้ตกลงไปแล้วหรือ

นายทองม้วน อัคราการ : ข้าพเจ้าขอขงเงนิคหนึ่งนอย คือว่า สภานี้ได้ตกลงกันแล้วว่าถ้ามติได้กล่าวถกถกตกลงกันแล้วอย่างไรก็ดี เรามาทง ที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขมตินั้นได้ นี้เหตุข้าพเจ้าพร้อมที่จะให้สมาชิกอื่น ๆ เช่นขอรับรองเพื่อ ให้เราได้หียบขนิมาขออภิปรายกันอีกครั้งหนึ่ง คือว่าวิธีการ ลงมติก็ดี ในการประชุมของสมาชิกก็ดี ย่อมเป็นมติที่ยังไม่แน่นอน ข้าพเจ้า จึงมีความปรารถนาที่จะให้เป็นมติที่แน่นอน และเราจะได้สมาชิก คุณสภาเพิ่มขึ้น อีกครั้งหนึ่ง สมมติว่าสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร ร้อยคนเราจะ ได้จำนวน สมาชิกคุณสภาาร้อยคนเต็มสมปรารถนาของราษฎรเพื่อกรปกครองประเทศ

๑๐.๑๓ น.

หลวงอังคณาภิรมย์ : ข้าพเจ้าได้ฟังเรื่องว่ามีผู้แทนราษฎรเท่าไร จึงจะเหมาะสม ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขออภิปราย ว่าความเห็นของสมาชิกผู้เกี่ยวข้องหลายท่าน บางท่านก็ว่าครึ่งหนึ่งของสภา ผู้แทน บางท่านก็ว่า ๓ ใน ๕ บางท่านก็ว่าเอาเท่าจำนวนจังหวัดเกิด ข้าพเจ้า ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าครึ่งหนึ่งของสภาผู้หนึ่งได้กล่าวแล้ว ข้าพเจ้า

ไม่ทราบว่ามันถือหลักอะไร อาจจะเป็นว่า ได้ยินเขาว่าสมาธิภูมิสถาน้อยกว่าสมาธิแทนทั่ว ๆ ไป นั่นท่านก็อาจจะทักท้วงเขากระมังว่านั่นเป็นเหตุผลหนึ่งส่วนหนึ่งในด้านซึ่งสมาธิภูมิผู้เกี่ยวข้องซึ่งข้าพเจ้าเคารพในความคิดเห็นของท่านเสมอ แต่ข้าพเจ้าจำต้องขอแย้งว่าเป็นไปไม่ได้ บางท่านก็เห็นว่าให้มีสมาธิภูมิสถานทั้งหมดคนก็ดูไม่มีความหมายจริง ๆ ท่านถือเกณฑ์อะไรว่าภูมิสถานไม่ใช่ผู้แทนจังหวัด ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าภูมิสถานความจริงควรจะน้อยกว่าสมาธิแทน เพราะว่าทั่ว ๆ ไปมันมีโดยมากกันน้อยกว่า แต่ก็ควรไม่น้อยจนเกินไป นี่เราก็คงได้เลือกผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นแล้ว อย่างไรสมาธิภูมิสถานก็คงจะน้อยกว่าเป็นธรรมดา มีท่านสมาธิบางท่านบอกอีกว่าควรจะได้ยอมรับสภาผู้แทนราษฎรธรรมนูญฉบับนี้คัดลอกออกไปแล้ว ซึ่งข้าพเจ้าก็ไม่เข้าใจว่าทำไมท่านจึงมีความคิดเห็นอย่างนั้น เพราะว่าก่อนจะมีสภาผู้แทนราษฎรข้าพเจ้าก็เห็นว่าสถานใดเกิดขึ้นเพื่อทดแทนการยุบสภา นั่นก็เป็นความเข้าใจของข้าพเจ้าไม่ใช่ว่าข้าพเจ้าจะกลัวขม ถ้ายุบก็สมัครใหม่ ท่านแสดงความน้อยใจว่าภูมิสถานก็ควรจะมีเหมือนกัน เพราะกล่าวกันน้อยนักว่าบรรดาความเข้าใจกับท่านสมาธิภูมิผู้เกี่ยวข้องในทันทีที่ท่านกล่าวเช่นนั้น ท่านไม่มีความจริง ท่านผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายท่านไม่มีความจริงอะไร ผมได้กล่าวแต่เมื่อฉันท่อนั้น ทักกล่าวเช่นนั้น ท่านไม่มีความจริง และรักไม่ถ่องแท้โดยเหตุนี้ผมจึงคิดว่า เป็นหน้าที่ดีที่ สักแต่หน้าที่ของภูมิสถานนั้นไม่ได้กล่าวเกี่ยวกับสมาธิแทนมากมายนัก มีหน้าที่เพียงขมขี้ยัง การขมขี้กันน้อยเกินไป ผมคิดว่าภูมิสถานมีเพียง ๓ ใน ๓ ของสมาธิแทน ก็มีสมาธิเพียง ๓๐-๔๐ คน แล้วการประชุมถือเกณฑ์ ๓ ใน ๓ แล้วผมคิดว่าการประชุม ๓๕ คน เพียง ๒ คนก็เป็นมติส่วนใหญ่แล้ว การที่เราให้สมาธิมากมายยิ่งกว่าหมายเพียง ๒ คนก็เป็นอันตราย ด้วยเหตุนี้จึงเห็นว่า ท่านอื่นก็ก็เป็นอันตรายในการที่จะขมขี้ แต่การประชุมร่วมกันความจริง โดยมากเป็นการ

ประชุมรวมกันทั้งนั้น เช่นว่าการประกาศสงคราม การตีบราชสมบัติ เพราะฉะนั้นก็ควรจะได้มีวุฒิภาวะจำนวนมากพอสมควรที่จะมาถ่วงหรือมาทำอะไรได้ เพราะฉะนั้น ธรรมดาเห็นว่า เราไม่มีเหตุผล ที่นั่น นอก อันสมควรที่จะลดให้น้อยลงไป ควรจะต้องถ่วงเดิมว่าร้อยคนนั่นก็แล้ว ท่านได้ทำงานมาบ้างจริง ๆ ท่านวุฒิภาวะคน ธรรมดาขอมริบนับถือว่าส่วนมากก็จริง ๆ เพราะฉะนั้นขอท่านอย่าได้ฉุนเฉียว ขอให้เป็นอย่างคนเท่าเดิม

๑๐.๕๓) H.

ขุนประเสริฐศุภมาตรา : เรื่องจำนวนคนที่จะเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้นเราต้องถ่วงความจริงบ้าง เพราะเหตุว่าความจริงเราได้มีวุฒิสภามาแล้วถ่วงแล้ววุฒิสภาจะเปลี่ยนหรืออย่างไรก็ตาม คนดีในเมืองไทยก็ยังมีคนดีตามเดิมอยู่นะพอ ถ้าเราจะตรวจดูสถิติก็ไม่มี แต่สถิติจำนวนสมาชิกวุฒิสภามร้อยคนซึ่งได้รักษาเกียรติส่วนรวมไว้ได้ระมัดระวังใจของประชาชนแล้ว ฉะนั้นถ้าเราเริ่มพิจารณาจากสถิติแล้วข้าพเจ้าคิดว่ายังมีคนดีมากกว่าร้อยคน แต่จำนวนที่เราจะต้องส่งมอบไว้ย่อมเปลี่ยนกันบ้าง เพราะว่ามีบางคนไม่สามารถเข้ามาหรือข้างหน้าถ้าสามารถที่จะเข้ามา แล้วสมาชิกที่ขอยกย่องนั้นก็อาจจะออกไปเปลี่ยนตัวกันได้ เพราะฉะนั้นในการสถิติที่ใช้โดยคนร้อยคนนั้นไม่ใช่หมายความว่าคนดีที่มีความรู้ความสามารถจะน้อยกว่า ความจริงแล้วมากกว่านั้นมาก ความจริงแล้วข้าพเจ้าอยากจะให้เพิ่มให้มากกว่าร้อยคน โดยเหตุที่การเงินของประเทศเราขาดแคลนถ้าเพิ่มมากกว่านั้น ก็จะเป็นการแน่นอนจะได้คนดีหรือไม่ แล้วข้าพเจ้าก็ไม่ต้องการให้ต่ำกว่าร้อยคน เพราะร้อยคนนั้นได้ระมัดระวังใจประชาชนมาแล้ว ถ้าได้น้อยไปกว่านั้น ในทางปฏิบัติเราก็จะเสียคนดีไปตามจำนวนที่น้อยลง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าถ่วงแม้สถิติก็อยากจะให้มากกว่า ๑๐๐ คน แต่โดยเหตุที่งบประมาณของประเทศจะต้องกระเบียดกระเสียสลด ข้าพเจ้าเห็นว่าน้อย ๑๐๐ คนก็แล้ว นี้ปรารถนาจากสถิติ

ที่เป็นจริง แล้วข้าพเจ้าขอขอบคุณ เพราะเหตุว่าการอภิปรายครั้งก่อน ๆ
ก็มีการตั้งข้อสงสัยว่าควรพิจารณาจากแง่ความจริงมากกว่าทฤษฎีหรืออะไร

๑๐.๕๐ น.

นายบุญเที่ยง ทองสวัสดิ์ : ได้ฟังเหตุผลของผู้อภิปรายมา
หลายคนแล้ว ต่างคนก็มีความคิดแตกต่างกัน ข้าพเจ้าก็มีความเห็นไปอีก
ทางหนึ่ง ก่อนที่จะกราบเรียนความเห็นท่านประธาน ฯ ขอตอบความเห็น
บางท่านที่อภิปรายมาแต่ขอให้เข้าใจว่า การที่ส่งสมาชิกผู้แทนที่คัดค้าน แต่คง
ความคัดค้านความเห็นในสภานิติบัญญัติ จะถือว่ามีลักษณะที่ไม่เข้าเรื่องโดยเหตุ
อันสมควรเช่นนั้นหรือไม่ ข้าพเจ้าขอกราบเรียนความจริงว่าไม่ใช่เช่นนั้น เรา
มาประชุมสภาในที่ต่างคนต่างก็คัดค้านหาหลักการมาแจ้งต่อกัน เพื่อให้ได้
รัฐธรรมนูญที่ดี ไม่ใช่กันอย่างนั้นอย่างนี้ ถึงเป็นลักษณะแล้วผู้ใด
ก็อยาก จะให้เป็นคุณ ประโยชน์แก่สมาชิกผู้แทนด้วย ถ้าอย่างนั้น แล้วในการ
อภิปรายก็เข้าใจ เรียนร้อยยังขึ้น ปัญหาที่ว่า จำนวนสมาชิก ผู้มีสิทธิจะ
มีจำนวนเท่าไรนั้น เท่าที่ได้ฟังมาแต่ก็มีฝ่ายที่เห็นว่าการ เห็นน้อยกว่า
จำนวนสมาชิกผู้แทน ซึ่งความเห็นระดับนี้ก็มีความเห็นในแง่ที่ว่าควร
ให้เป็นตามจำนวนจังหวัด โดยถือเอาเกณฑ์จังหวัดที่มีจำนวนจังหวัดเท่าไร
ควรมีจำนวนสมาชิกผู้แทนนั้นว่าเป็นหลักเป็นเกณฑ์ ข้าพเจ้าคิดว่า
เรื่องตรรกะแล้วว่าเกณฑ์จังหวัดนั้นเป็นเรื่องของฝ่ายปกครองซึ่งอาจจะเพิ่มขึ้น
หรือลดลงก็ได้ จะถือเป็นหลักแน่นอนตายตัวไม่ได้ แต่เหตุที่จะคิดอย่างนั้น
ก็เพราะว่าเราไม่ได้เลือกเหมือนสภาผู้แทนราษฎร ผู้มีอำนาจพระมหากษัตริย์
ทรงเลือกตั้ง อีกฝ่ายหนึ่งว่าการมีจำนวนน้อยกว่า เพราะว่ามีอำนาจเพียง
มีข้อยและไม่สามารถจะชดเชยอะไรได้ ความเห็นในสาม หรือสองในสาม
แห่งนั้นก็เอาหลักเกณฑ์อะไรที่แน่นอนไม่ได้ แต่ผมขอวิจารณ์ถึงควร
เป็นอย่างนั้นหากเป็นด้วยข้อยเพียง ๆ มีสภาคนเดียวเท่านั้น ข้าพเจ้าประหลาด

ใจสภาพเคยเป็นอย่างไร ฝ่ายข้างมากก็เหมือนกันเห็นว่า ต่างคนต่างมีความคิดความเห็นที่จะได้กับราษฎรที่เดือดร้อนตาเข้ามา ถ้าอย่างนั้นเมื่อจำนวนจะจำกัด ราษฎรก็งั้นมึง คงเสนียังมาก ถ้างี้ก็ แต่ว่าท่าน บอกว่าเช่น รัฐธรรมนูญที่ใช้ทุกอันเขียนไว้ว่าถ้าผู้แทนใช้อำนาจร่วมกัน แต่ว่าเคยคิดใช้อำนาจร่วมกันเฉย ๆ ไม่ได้ เพราะถ่วงจะทำให้กิจการล่าช้า เราใช้คำว่ายับยั้งว่ากฎหมายผ่านเข้ามาเราพิจารณาว่าควรหรือไม่ควร ถ้าไม่ควรก็ยับยั้งไว้ก่อนไม่ใช่ถ่วง ถ่วงต้องเท่ากัน คนมีมากถ้าไม่พูดมากหรือยักคนถ้าพูดเพียง ๕ - ๕ คนเท่านั้นบัญญัติเรื่องพูดหรือไม่พูดไม่ใช่เรื่องสำคัญเพราะความจรรยาไมราดนั้นก็รักษาคือกันคือมาว่า คนพูดมากไม่ได้ความเท่าไรนักถ้าเขานักพูดพูดตั้งฐานประมาณ ถ้าไม่พูดอะไรก็ได้ความเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเราจะเขาหักอะไรเป็นเกณฑ์ก็ไม่ได้อีกหนึ่งสิ่งต้อง เพราะฉะนั้นเราคิดว่าเดิมของเราคือเราช่วยคน เพราะฉะนั้นเราช่วยคนโดยให้เหตุผลว่าเราตามหลักเดิมของเรา

๑๐.๕๔ น.

ร.ท. สัมพันธ์ ชันชะชวนะ : ในชั้นเดิมเรารับกันอยู่แต่คิดว่าคุณสมบัติเราคือเป็นดี ผู้แทนราษฎรให้เป็นบัญญัติ ท่านเราจะให้ดีกว่ามากกว่าบัญญัติหรือบัญญัติมากกว่าดี เราก็ควรจะเข้าใจได้กันสักหน่อยโดยความนึกของข้าพเจ้าว่าถ้าเขาคุณสมบัติเหมือนกัน ไม่ใช่ถ่วงกัน เพราะอยู่คนละสภา ผมถือสัจราชิตว่า รักคนดีกว่ารักหมู่ แต่รักคนรักคุณสมบัติผมถือว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ต่าง ๆ ท่านมีหน้าที่อย่างหนึ่งว่าเราจะเขาคนน้อยกว่าช่วยคนลงไปหรือมากกว่าช่วยคนขึ้นไป ถ้าเขาช่วยกว่าช่วยคนลงมากก็เสียกายเพราะจำนวนช่วยคนผมไม่เห็นใครช่วย ถ้าจะเขามากกว่าช่วยคนขึ้นไปผมก็ไม่เห็นใครคัดค้าน ผมเกรงว่าจะมาทำให้คุณสมบัติเสื่อมไป เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าช่วยคนนั้นถ่วงดีแล้ว

๑๐.๕๖ น.

ขุนทดถูกพิษศึกษากฎ : ข้าพเจ้าได้ฟังท่านสมาชิกโคกสำราญอภิปราย
กันมานานแล้วรู้สึกว่าคุณวอนเต็มเหตุผล แต่เหตุผลที่กล่าวนั้นข้าพเจ้าคิดว่า
เป็นหลักเกณฑ์เป็นเหตุผล ที่มาจากความคิด ส่วนบุคคลหรือ ส่วนตัวของท่านจะ
ถือเป็นสาระไม่ได้

แต่ข้อประการหนึ่ง ได้มี ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติบางท่านได้กล่าวในทำ
นองว่าสมาชิกสภาผู้แทนฯ จะไม่มีความ ซื่อใจ หรือ หอง โยไม่พยายามจะให้
สถานที่นั้นจำนวนมากหรือรับอำนาจอะไรนั้น ซึ่งข้อกล่าวของท่านเช่นนั้น
ข้าพเจ้าขอเรียนว่าท่านไม่น่าจะกล่าวไม่แท้ เพราะเหตุว่าในการอภิปราย
ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนฯ แท้จริงในตอนที่ข้าพเจ้าฟังเพียง ๒-๓ คนเท่านั้นเอง
ถ้าจะไปนึกว่าคนหนึ่งพูดเช่นนั้นจะเป็นเสียงของสภาผู้แทนไม่ได้ เพราะฉะนั้น
ในการที่จะกล่าวต่อไปนี้จะกล่าวในฐานะที่ไม่ถือว่าคุณมีสภาเจตนา เป็นใคร
ข้าพเจ้าจะถือว่าคุณมีสภาในอนาคต และกฎหมายที่จะเขียนสำหรับถาวรนั้น
เป็นอย่างไร ดังนั้นจึงขอให้หลักการเหตุผลดังกล่าวไปนี้ คือในข้อ ๑ ข้าพเจ้า
มีความประสงค์ที่จะให้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนฯ ได้สอดคล้องสัมพันธ์กันไปกับ
จำนวนจังหวัด กล่าวจำนวนจังหวัดในนั้นมีได้หมายความว่า ๗๑ จังหวัด
และมีคน ๗๑ คน ข้าพเจ้ามิได้หมายความว่าเช่นนั้น คือให้ได้สอดคล้องสัมพันธ์
กัน คือว่าให้เป็นหลักว่าเจตนาเรามี ๗๑ จังหวัด ในภาคต่อไปข้างหน้าจะ
มีจังหวัดมากหรือน้อยอย่างไรก็ได้ เพราะฉะนั้นขอทราบจึงควรขอจำนวน
จังหวัด จะต้องมีคนเท่าไรให้เท่ากับจำนวน แต่ควรจะต้องเขาเป็นหลักกัน
คือ ๑๐๐ คน นี่เป็นข้อหนึ่งที่สอดคล้องสัมพันธ์ คือเมื่อขาดเมื่อเหลือ และใน
เรื่องจำนวนนี้ ถ้าหากว่าเราจะพิจารณาถึงทุกๆ ประเทศทั่วโลก ก็มีประเทศ
ไหนที่ถือเป็นหลักเกณฑ์โดยแน่นอนว่าจำนวนสมาชิกทั้ง ๒ สภาจะต้องเท่ากัน
หรือมากกว่ากันหรือน้อยกว่ากัน ประเทศที่มากกว่ากันก็มี ข้าพเจ้าจะกล่าว
ให้ท่านทราบ และในประเทศที่น้อยกว่ากันก็มี อะไรเหล่านี้เพราะฉะนั้นขอ

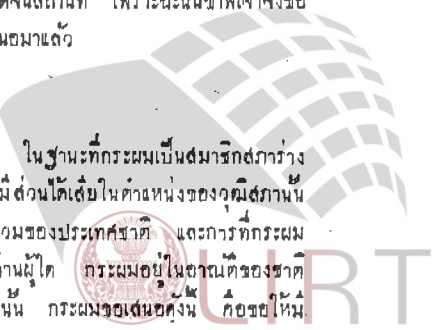
ไปถือเลย ในข้อ ๒ รัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้เห็นเหตุให้ ได้มีการทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาขึ้นมา ๑๐๐ คน เพราะฉะนั้น ๑๐๐ คนนี้ ได้ถูกเลือกตั้งเข้ามาแล้ว และก็เป็นที่จำนวนซึ่งข้าพเจ้ากล่าวในข้อ ๑ แล้วว่าเป็นจำนวนที่เหมาะสมในความคิดความเห็นของข้าพเจ้า เพราะฉะนั้น ท่านก็ได้ถูกเลือกตั้งเข้ามาแล้วก็ควรที่จะได้มีเวลาอยู่ในตามวาระของท่าน ถ้าหากว่าเราจะคิดลดลงไป จำนวนจะต้องขาดไป หรือมีการออกมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งในทางปฏิบัติข้าพเจ้าจะคิดว่าในสุดท้ายนั้น ก็ย่อมจะไม่เป็นไปได้อย่างดีและเหมาะสม ในข้อ ๓ พูดถึงความชอบธรรมและยุติธรรม ดังที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีจำนวนสมาชิก ๑๐๐ คนนี้และเราวางรัฐธรรมนูญใหม่ ถ้าหากว่าเราจะเพิ่มขึ้นไป ข้าพเจ้าคิดว่าอันนั้นไม่เสียความยุติธรรมเลย แต่ถ้าหากว่าจำนวนลดลงไป ข้าพเจ้าว่าอันนั้นไม่เสียความชอบธรรม มันคล้าย ๆ กันที่เราเชิญเขาไปดูการมหัศจรรย์มหัศจรรย์ไป ๑๐๐ คน ไปถึงนั่งเรียบร้อยแล้วบอกว่าอยากจะทำอะไรให้ออกสัก ๑-๕ คน ขอให้อยู่ใน ๑๐ คน นี่อย่างนี้ ถ้าพูดถึงการปฏิบัติแล้วจะทำอย่างไร จะเอาใครออกก่อนหลัง จะเอาใครไป แล้วในทางมวราชท ในทางศีลธรรมเป็นการไม่สมควรเลย ซึ่งในลักษณะอย่างนี้ควรให้ไปโดยการเชิญนั้นโดยตลอด ข้าพเจ้าเปรียบอย่างนี้เพราะเหตุความยุ่งยากของตนกัน ในทางปฏิบัติในข้อ ๔ ก็คือว่าท่านพูดว่าเราควรที่จะขยับเสียดูเด็กกันใหม่ มันเหมือนกับความยุติธรรมและชอบธรรมแล้ว มันเหตุอะไรที่เราจะมายุบแถวเด็กกันใหม่ ท่านบอกว่าเหตุผลที่ว่าได้รับเด็กมากกวาอันนี้เป็นอย่างไรอย่างนั้นอะไรต่าง ๆ ซึ่งกล่าวมาหลายอย่าง ข้าพเจ้าไม่อยากจะกล่าวซ้ำซึ่งล้วนแต่เป็นข้อครหาหนักหนา ข้าพเจ้าว่าคนเรามีใครบ้างหรือทำอะไรบ้างที่ไม่ได้รับการคำนึงถึงตามคำกล่าวที่ว่า พระพุทธปฏิมาบังอรเห็นมนุษย์เดินดินจะสิ้นคนหนักหนา ข้าพเจ้าว่าคนเราจะทำอะไรจะปราศจากการหนักหนาไม่ได้แล้วข้าพเจ้าอยากจะถามว่าวุฒิสภาที่เลือกมานี้ คนไหนไม่ดียังไร ถ้าจะ

ถ้าจะพูดถึงความไม่ดีเราก็อาจจะพูดไปต่างๆ นานา แต่ว่าเราเลือกมาใหม่จะ
เอาใครคน กับการกันว่าคนนั้นจะเป็นคนที่คิดของ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วเหตุการณ์
ไม่คุ้มกันไปหรือไม่ ฉะนั้นหลักความยุติธรรม พูดถึงหลักทางปฏิบัติ
พูดถึง หลักความยุติธรรม ข้าราชการเห็นว่ามี ควรจะไปก่อให้เกิดความยุติธรรม
ขึ้นเลย

คนที่ในข้อ ๕ ของบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ เราได้คัดค้านแล้ว
ว่าดำรงวุฒิถึงสามปี เราให้มาอายุอยู่ในสมาชิกภาพ ๖ ปี สมัยละ ๖ ปี ก็เมื่อ
เป็นเช่นนั้นแต่การหมุนเวียนเปลี่ยนไปข้างหน้าก็ย่อมเปลี่ยนไปเอง ฉะนั้น
เริ่มแรกเราก็ยอมทว่าบแต่คิดว่าคงต้องมี ๓ ปี แล้วออกเสียงครึ่งหนึ่ง แล้ว
เปลี่ยนไปโดยทำนองนี้ เพราะฉะนั้นการหมุนเวียนเปลี่ยนเพื่อให้ได้คนที่เข้า
มาแทนเพื่อเลือกเพื่อให้ได้คนที่หรือเอาคนที่เข้ามาใหม่เป็นเรื่องไปคามบท
บัญญัติก็อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอสรุปโดยที่กล่าวมาแล้ว ข้าราชการขอ
เสนอว่าการที่มีสมาชิกวุฒิสภา ๑๐๐ คนนั้น ก็เป็นการเหมาะสมด้วยเหตุผลและ
ทั้งเป็นจำนวนที่น้อยกว่าสมาชิกสภาผู้แทนซึ่งเราได้กำหนดว่าราษฎร ๑๕๐,๐๐๐
คนคือผู้แทน ๑ คน ซึ่งเราได้เพิ่มอีกประมาณ ๒๐ คนก็จะผู้แทน ๒๐ คน
แล้ววุฒิสภาก็มี ๑๐๐ คน ข้าราชการเห็นว่าไม่เป็นการเสียหายอะไร แล้วเป็น
ของใหม่ ด้วยเหตุผลที่ป้องกันตลอดจนสถานที่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอ
เสนอให้เป็น ๑๐๐ คนดังที่ข้าพเจ้าได้เสนอมาแล้ว

๑๑.๑๕ น.

นายเกษม ศิริวงบุตร : ในฐานะที่กระผมเป็นสมาชิกสภา
รัฐธรรมนูญประเภทประชาชนและไม่มีส่วนใดส่วนใดในตำแหน่งของวุฒิสภานั้น
ด้วย แต่ว่ามีส่วนใดส่วนหนึ่งในส่วนรวมของประเทศชาติ และการที่กระผม
เสนอขึ้นมาก็ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของข้าพเจ้าได้ กระผมอยู่ในฐานะที่ของชาติ
ส่วนที่จะมีจำนวนสมาชิกวุฒิสภาเท่าใดนั้น กระผมขอเสนอดังนี้ ก็ขอชี้ให้

จำนวน ๑๐๐ เท่ากับที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าในขณะที่คนตัวเล็ก
ของประชาชนส่วนมากอยู่ที่อุคมิสกา และการที่มีจำนวนสมาชิกอุคมิสกาในสภา
มากเช่นนั้นย่อมเป็นผลดี เพราะว่าจะได้มาช่วยกันออกความคิดเห็นใน
สภาให้มากขึ้น เวลานี้ประเทศชาติของเราต้องการความก้าวหน้า ถ้าหากว่า
มีคนที่ชำนาญงานมาช่วยกันออกความคิดเห็นชาติของเราจะได้เจริญ

๑๑๐b H.

ม.ร.ว. สุมนชาติ สวัสดิ์ทิกุล : ข้าพเจ้าได้ฟังอภิปรายมาถึงเรื่อง
จำนวนของสมาชิกอุคมิสกา ได้มีความคิดว่าถ้างานเราได้ลงมือแล้วถ้าเราจะ
ให้เป็นสภายับยั้ง การยับยั้งมันมีความสำคัญอยู่มาก ถ้าหากจะให้จำนวน
น้อยๆ ในการยับยั้งฟังเสียงก็ไม่ค่อยจะหนักแน่น และอย่างที่สมาชิกอภิปราย
เมื่อต้นว่ารถคนคิดว่าการหาเจ้าใหม่ความเห็นด้วยก็ด้วย แต่ว่าได้มาคำนึง
ดูเห็นว่าสมาชิกส่วนใหญ่ที่ได้พูดมาแล้วว่าควรจะมีจำนวน ๑๐๐ คนนั้นและยึด
หลัก ๑๐๐ คน ในการยึดหลัก ๑๐๐ คน ข้าพเจ้าว่าไม่ใช่หลัก ในมาตรา ๓๓
รัฐธรรมนูญ ฉะนั้นชั่วคราวก็บังเอิญตั้งว่ามีจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทน
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่ามันเสียหยาอะไรเลย ถ้าเราจะเพิ่มจำนวนสมาชิก
อุคมิสกาขึ้นให้มีจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทนที่เพิ่มขึ้น ฉะนั้นข้าพเจ้ามี
ความเห็นว่าการจะให้มีจำนวนสมาชิกอุคมิสกาเท่ากับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน

๑๑๐๗ H.

นายอินทร สิงห์เนตร : มีการอภิปรายกันมานาน และโดย
มากมีความเห็นว่า ๑๐๐ คน เหตุที่ท่านบอกว่า ๑๐๐ คนนั้นท่านสมาชิกบอก
พระมหากษัตริย์ได้ทรงเด็กคงมาเป็นจำนวนพอที่จำนวน ๑๐๐ เดี่ยวท่านสมาชิก
ผู้นั้นถนัดว่าท่านรู้ใหม่เหตุที่เขาจึงเด็กมา ๑๐๐ คน ที่เด็กมาคงจะมีเหตุผล

การคงมา ๑๐๐ คนคงอย่างไร สมาชิกเม็กซิโกบอกแล้วว่าคงมา ๑๐๐ คน
 ในรัฐธรรมนูญชั่วคราวไม่มีเลยในจำนวน ๑๐๐ คน ในรัฐธรรมนูญชั่วคราว
 บอกไว้ว่าอย่างไร ให้เลือกสมาชิกวุฒิสภาเท่าจำนวนของสมาชิกสภาผู้แทน
 เยาว์อย่างนั้น นั่นคือเหตุเกิดที่มา ๑๐๐ คน เพราะฉะนั้น ๑๐๐ คนด้วยกัน
 เราจะเอาจำนวนเท่านั้นหรือ ปัญหาที่เท่านี้ไม่มีที่ติดอะไร ถ้าจะเอาตาม
 รัฐธรรมนูญชั่วคราวก็ราว ๑๒๐ - ๑๒๔ หรือ ๑๒๕ อะไรก็ตามที่สมาชิกเสนอ
 ซึ่งเราเห็นว่าไม่เหมาะสม ปัญหาที่จะเป็นการเหมาะสมหรือไม่
 ไม่ใช่การที่เราจะถือของเก่าว่ามาอย่างไรแล้วเราจะต้องเอาอย่างนั้น หรือจะ
 ถือขนบธรรมเนียมประเพณี เราจะถือหลักเดิมเราจะถือของเก่า ก็คำของ
 เก่าก็เดี๋ยวนั้นไม่เป็นการเสียหาย เพราะฉะนั้นเราก็ไม่ควรจะถือกัน แล้วที่ว่า
 จำนวนถ้ามากไปกว่านั้นจะเป็นการเสียหายหรือไม่มันไม่ใช่ เพราะฉะนั้นเรา
 คงขอให้ท่านคำนึงถึงในเรื่องนี้ให้ ว่าในการที่เราจะเลือกสมาชิกวุฒิสภา
 เราได้พูดกันแล้วว่าเราต้องการให้เป็นคนเอกเขมือบจริงๆ แล้วเราฟังถาม
 ว่าบุคคลที่เป็นเอกเขมือบคนเราต้องการให้มีจำนวนเท่ากับจำนวนสมาชิก
 สภาผู้แทนหรือไม่ เพราะฉะนั้นเราขอให้ท่านได้พิจารณาด้วยเหมือนกัน
 เราจะให้เอกเขมือบ มีจำนวนเท่ากับสมาชิกสภาผู้แทน หรือจะยัดคนเร้นที่ได้อา
 กันมาเดี๋ยวนั้นเร้นนั้นหรือ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ออกจะเกินๆ ไปเสียสักหน่อย
 แต่มันท่านสมาชิกได้พูดถึงประเทศอังกฤษนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเราจะไม่เทียบ
 กับประเทศอังกฤษเขาไม่ได้ เราไม่เหมือนเราเขาตั้งชนโดยวิธีใด เขามีการ
 สืบมรดกกันมากก็ และอย่างนี้ขอคนที่เขานักการเมืองเก่าๆ อย่างท่านเซอร์ฮิด
 ที่ท่านเคยเป็นนายกรัฐมนตรีเมื่อท่านออกมาเขาก็ตั้งให้ท่านเป็นลอร์ด ลอร์ด
 ท่านเซอร์ฮิดไม่เอา ไม่เหมือนของเราแล้วนอกจากนี้จำนวนสมาชิกเขาจะ
 คงเท่าไรก็ได้ ไม่จำกัด ทั้งนี้ถ้าหากว่าเสียงสมาชิกสภาผู้แทนที่เป็นพรรคกรรมกร
 มีมาก ซึ่งก็มีเหตุที่จะทำให้เปลี่ยนขนบธรรมเนียมบางซึ่งประชาชนอังกฤษ
 เราไม่นิยมที่จะเปลี่ยนขนบธรรมเนียม แล้วทางฝ่ายพระมหากษัตริย์ของเรา

กมลสัททวาทะคงได้ออกมาก คือเมื่อครั้งเราไปกัโธไปกัโธทางสนามหญ้า แทน ทนทาง
 สนามหญ้าแทนเขาบอกว่า เมื่อพระมหาภคชัตริย์ มีอำนาจคง ได้แล้ว เขาก็ ไม่อาจจะไร
 คงคงสักเท่าไรก็คงไป แต่ขอ ได้ความงดงมคิมหาชนบาง ทนทางพระเจ้าแผ่นดิน
 คนเขาก็ไม่คง ข้าพเจ้าเห็นวาทะการมันผิดกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึง
 ไม่เห็นด้วย ทนต่างทวีปในเรื่องจำนวนที่ข้าพเจ้าเสนอว่า ๕๐ คนนั้นเพราะ
 เหตุใด เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าต้องการที่จะให้จำนวนนั้นเป็นจำนวนที่พิศกัน
 จำนวนจะบงดงไปพอคักไม่ใช่งกัโธหรือ ๓ ใน ๓ หรือ ๓ ใน ๔ อะไร ตาม
 รัฐธรรมนูญปี ๒๔๗๖ ซึ่งท่านรองประธานาธิบดีเป็นกรรมการในขณะนั้น ท่าน
 กัทรบาทแต่ขอว่าเราเรา รัฐธรรมนูญ ต่างประเทศสมาชิกาวรรณา เปรียบเทียบกันแล้ว
 ดงมมากมีจำนวนกัโธหรือไม่กัโธกัโธ แต่ไม่ไรหมายกัโธวากัโธกัโธ
 ใช้จำนวนเท่ากันเท่ากัน รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งในขณะนั้นสมาชิก
 สนามหญ้าก็มีประมาณ ๑๒๒ คน เขาก็กัโธไปแน่นอนว่า สมาชิกวุฒิสภา
 กัโธจะเป็น ๑๐ คนซึ่งเป็นจำนวนที่พอคัก แต่ทนนข้าพเจ้าขอเสนอ ๕๐ คน
 โดยที่ข้าพเจ้า คิดว่าสมาชิกสนามหญ้าที่จะเลือกเข้ามา ใหม่ คงจะมี ๒๐๐ คน
 ข้าพเจ้าจึงเสนอสมาชิกวุฒิสภา ๕๐ คน ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าเป็นจำนวนพอคัก
 แต่ได้มีสมาชิกหนึ่ง เสนอว่าจะเอาความจำนวนจังหวัด ซึ่งมี ๗๐ จังหวัดก็
 จำนวน ๗๐ คน ก็ใกล้เคียงกัโธเหมือนกัน เพราะเหตุว่าการกัโธอย่างนั้นอย่าง
 น้อยกัโธทำให้พระมหาภคชัตริย์มีความคิดกันว่า กัโธจะเลือกเอา คนต่างจังหวัด
 บ้างจึงเลือกจำนวนจังหวัดเข้ามาข้าพเจ้าก็เห็นด้วย แต่ว่าทว่าขอเอา ๑๐๐ คน
 ไม่มีประเพณีที่ โทณ บังเอิญ ๑๐๐ คนเท่ากับจำนวนสนามหญ้า ขอให้เขา ใจเสีย
 ใหม่เลือกมา ๑๐๐ คนพอคักเขาอย่างนั้น จำนวนพอคัก ๗๗ จำนวนวุฒิสภา
 ก็ ๗๗ เท่านั้น

พระยาอรรถพิทัญพิศาล : ได้ขอปรึกษาจำนวนมากแล้วพอสมควร
 จะลงมติได้ ข้าพเจ้าขอให้งดงมคัก
 มีสมาชิกรับรอง

LIART

ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : มีผู้เสนอให้ตั้งมติ
แต่ข้อใดไม่มีผู้เบียดอภิปรายเป็นอันลงมติ

นายทองม้วน อธิการ : ข้าพเจ้าขอให้เบียดอภิปรายเพราะฝ่าย
ที่พูดแล้วไม่ได้พูดซ้ำก็เพื่อแสดงข้อข้องใจอีก

มีสมาชิกรับรอง

ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : มีผู้เสนอให้ตั้งมติ
แต่มีผู้เสนอให้เบียดอภิปราย ขอความเห็นจากที่ประชุม ผู้ใดเห็นว่าควรลง
มติได้แล้ว ไปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๒ คน

ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้ใดเห็นว่าควร
เบียดอภิปรายต่อไป ไปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔ คน

ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เป็นอันลงมติ
ในมติที่มีผู้อภิปราย มีความเห็นแตกต่างกันมาก แต่ว่าแบ่งเป็นพวกใหญ่ได้ ๒
ฝ่าย คือฝ่ายหนึ่งเห็นว่าการจะกำหนดจำนวนสมาชิกผู้สภาตายตัวไว้ใน
รัฐธรรมนูญ ก็เห็นว่าควรกำหนด ๕๐ คนก็มี ๑๐๐ คนก็มี อีกฝ่ายหนึ่งเห็น
ว่าไม่ควรกำหนดตายตัว แต่ควรกำหนดตามจำนวนจังหวัด หรือตามเกณฑ์ของ
จำนวนสมาชิกสภาข้างขึ้น ข้าพเจ้าขอให้ตัดสินข้อนี้เสียก่อนว่าจะกำหนดตาย
ตัวรัฐธรรมนูญ ๕๐ คน ๑๐๐ คน ได้พักสักหนึ่ง หรือควรจะไม่กำหนดโดย
ตายตัวให้เป็นไปตามจำนวนจังหวัดในจำนวนสมาชิก ผู้ใดเห็นว่าควรกำหนด
ไว้ตายตัวในรัฐธรรมนูญ ไปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๗ คน

ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้ใดเห็นว่าไม่ควร
กำหนดไว้ตายตัว แต่ควรให้เป็นไปตามจำนวนจังหวัด และตามจำนวนสมาชิก
สภาผู้แทน ไปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๕ คน

ทำการแทนประชาชนสภาาร่างรัฐธรรมนุญ : เป็นอันกำหนดไว้
ตายตัว ในการกำหนดไว้ดังกล่าวนี้มีผู้ที่มีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย คือฝ่ายหนึ่งเห็นว่า
ควรมีจำนวน ๕๐ คน อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรมีจำนวน ๑๐๐ คน ผู้ใดเห็นว่า
ควรมีจำนวน ๑๐๐ คน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒๔ คน

ทำการแทนประชาชนสภาาร่างรัฐธรรมนุญ : ผู้ใดเห็นว่าควรมี
จำนวน ๕๐ คน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒ คน

ทำการแทนประชาชนสภาาร่างรัฐธรรมนุญ : เป็นอันกำหนด
จำนวนไว้ ๑๐๐ คน ระเบียบวาระต่อไปการประชุมร่วมกันของรัฐสภาตามที่
บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ จะมีข้อควรพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงประการใด
หรือไม่

๑๑.๑๕ น.

พระยาตรีธรรมราช : การประชุมร่วมกันของรัฐสภาตาม
มาตรา ๗๐ จำเป็นต้องแก้ไขอย่างแน่นอน เพราะสถานที่ดังกล่าวในการ
การขอความไว้วางใจ ซึ่งต้องให้มีประชุมร่วมตามมาตรฐาน เป็นอันยกเลิกไม่
ใช้ไม่ให้มีต่อไป คือข้าพเจ้าขอเสนอข้อไปข้อ ๕ ข้อ และนอกจากนั้นให้คง
ไว้ตามเดิม และขอแก้ไขเพิ่มเติมแก้ไขข้อ ๕ ข้อ คือ

- ข้อ ๑. การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นต้องมีเสียงข้างมากตั้งแต่ ๒ ใน ๔
ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
- ข้อ ๒. การพิจารณาคำถามโคออดิเนชันเข้าเมือง
- ข้อ ๓. การพิจารณาให้สัมปทาน อันเกี่ยวกับ โภคทรัพย์ ที่เรียกว่า
ปับตักคุตติค

ข้อ ๔. การอนุญาตให้คนต่างประเทศแปลงชาติ

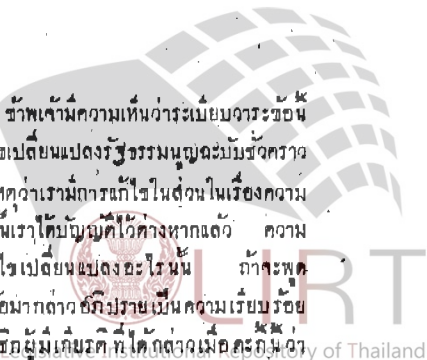
ในเรื่องแก้ไขในรัฐธรรมนูญนั้นมียกเว้น แต่ข้อแก้ไขซึ่งข้างมาก คือของจำนวนตั้งแต่ ๔ ใน ๓ ขึ้นไป ในเรื่องการกำหนดการโควักคนเข้าเมือง ถ้าจำเป็นก็เห็นควรจะต้องให้รัฐบาลประชุมร่วม เรื่องในเรื่องสัมพันธ์ เกี่ยวกับโลกทรพย์ของชาติก็ และการแปลงชาติก็ เป็นสิ่งสำคัญ เหมือนกัน และตามรัฐธรรมนูญของประเทศนั้นควรยกได้กำหนดไว้เช่นกัน

๑๑.๒๑ น.

พระชัยปัญหา : ในมาความจะเห็นได้ว่าถ้าจะเพิ่มเราจะต้องพิจารณาเห็นว่าอันนั้นเราจะเพิ่มอะไร มีอะไรจะเพิ่ม ผมเห็นว่าควรระมัดบ ไทกรรมาธิการไปพิจารณา คือว่าผมเห็นว่าอะไร อันนั้นผมว่ามอบให้เป็นหน้าที่ของกรรมาธิการ ตามที่ท่านสมาชิกเสนอมาในเรารวม แต่ถ้าไม่ใช่เวลา นี้ ก็อาจจะบอกพร้อกันได้ เพราะเหตุว่าไม่แน่ว่าจะควรเพิ่มคนไหน ก็ว่าขอให้รับเอาใจพิจารณาบ้าง อย่างที่เจ้าคุณศรีธรรมราชท่านเราน่าจะเห็น อย่างนั้น เมื่อเรารับไปอย่างนั้น ก็อาจจะขาดหรือเกินไปบ้าง ผมเห็น อย่างนั้น

๑๑.๒๒ น.

ขุนคลังพิทักษ์ภกร : ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าจะระเบียบวาระข้อนี้เป็นอันพิจารณาได้ว่าควรจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวที่โดยบัญญัติไว้เช่นเป็นเพราะเหตุว่าเรามาการแก้ไขในส่วนในเรื่องความไว้วางใจคณะรัฐมนตรี ซึ่งในข้อนี้เราโดยบัญญัติไว้ทางหากแต่ ความเกี่ยวข้องของภูมิสถานดังกล่าวที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงอะไรนั้น ถ้าจะพูดในทันทีแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าจะต้องหาข้อมากกว่าอีกประการเป็นความระเบียบวาระข้าพเจ้าจึงมีความเห็นพ้องกับท่านสมาชิกผู้เสนอแก้ไขที่ได้กล่าวเมื่อครั้นก่อน

ควรจะมีมติให้กรมราชการ ไปพิจารณาว่าจะสมควรมีราชการอะไรบ้างในชั้น
แต่ถ้าเปลี่ยนแปลงจะเปลี่ยนแปลง

๑๑.๒๓ น.

นายเทพ โชติพันธุ์ : ปัญหาเรื่องเปลี่ยนแปลงมาคราน ในการ
ประชุมร่วมกัน คงเป็นไปตามที่ท่านเจ้าคุณศรีธรรมราชว่า เว้นเสียแต่ ๓ ข้อ
ซึ่งมีเนื้อหาเรื่องโคกค้ำคนเจ้าเมือง ตำราธรรมนูญและการปกครองชาติ ซึ่งไม่ใช่
เรื่องของสภา มันเป็นเรื่องของฝ่ายบริหารเขาจะไปเอาเขามาทำงานไม่ได้
ถ้าหากว่าเขามาด้วย ก็เป็นเรื่องย้ายข้าหลวงด้วยอะไรด้วย อีกหลายประการจะ
ลำบาก เห็นว่าเป็นไปตามที่เสนอมาทั้งหมดคือ ๖ ข้อ คัดเรื่องปัญหา
ไม่ได้วางใจไว้รัฐบาลเสียข้อเดียวแต่เรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญเข้าไป ข้าพเจ้า
เห็นด้วย แต่ปัญหาเรื่องเฉพาะแก้ไขรัฐธรรมนูญอีกมาตราหนึ่งไม่ให้นำ
เขียนมาคราน ก็เขียนเพียงแต่ว่าให้มีโอกาสมาประชุมร่วมในกรณีแก้ไข
รัฐธรรมนูญอีกอันหนึ่ง นอกนั้นก็เรื่องไว้วางใจนโยบาย ๓ ข้อที่เจ้าคุณ
ศรีธรรมราชมาเสนอเป็นเรื่องผิดแปลกแตกต่างจากรัฐธรรมนูญทั้งหลายของ
โลกเขา มาพูดกันเสียก่อนที่จะไปให้กรมราชการเขียน ข้าพเจ้าไม่ยอม

ทำการแทนประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ : ที่มีผู้เสนอเช่นนั้น
ไม่ได้หมายความว่าให้กรมราชการเขียน แต่เสนอ ไปให้กรมราชการ
พิจารณา

๑๑.๒๔ น.

หลวงประกอบนิติสาร : ก่อนที่กล่าวในฐานะกรมราชการ
ข้าพเจ้ากล่าวในฐานะสมาชิกก่อน ตามที่ ได้มีสมาชิกกลุ่มกล่าวอ้างว่าเป็น
คือแก้ไข ๒ การประชุมร่วมกันนั้น ที่ท่านที่ถามขอว่า ตั้งที่ร่างมติแล้ว
ผู้มีสภาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมติได้วางใจไว้รัฐบาล ข้อนั้นตกไปไม่มีปัญหา

ที่ทานไปรัฐธรรมนูญ ฉบับก่อนแก้ไข ที่แก้ไขรัฐธรรมนูญเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ เราเอาเรื่องรัฐธรรมนูญไปอีก ๓ ข้อ ซึ่งรัฐธรรมนูญใหม่ไม่มี คิดออกเหมือนกัน คือทำให้มีการประชุมร่วมกันในการเลือก สภาว่า รัฐธรรมนูญ ในการร่างข้อบังคับ ในการรับรัฐธรรมนูญใหม่ ก็คิดออก เหมือนกัน ส่วนที่ว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญต่อไปจะประชุมร่วมกัน ฉบับที่ ๒ มีอยู่แล้ว ทั้งนี้ฐานะเป็นกรรมาธิการข้าพเจ้าคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ ต้องครึกครอง กันละเขี่ยคิดกัน บางข้อข้าพเจ้าก็เห็นด้วยกับเจ้าคุณศรี ธรรมราชว่าครม. บางข้อก็ไม่เห็นด้วย เราจะต้องครึกครองกันโดยละเอียด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่ากรมมอบ ให้กรรมาธิการ พิจารณา เป็นการถูกต้องที่สุด แต่เรื่องอันว่าดำเนินการเห็นด้วยในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการ ประชุมร่วมกันเป็นเรื่องใหญ่ก็โปรดเสนอเข้ามา

๑๑.๒๑๗ น.

นายของ โลกักติ : ข้าพเจ้าเห็นว่าดำริบางท่านยังเร็วใจผุดอยู่ มากในการประชุมร่วมกัน. ความจริงการประชุมร่วมกันตามรัฐธรรมนูญฯ ชาติ เขามีกำหนดไว้มากหมายกว่าเราหลายประการ ทำไมเขากำหนดอย่างนั้น การกำหนดอย่างนั้น เขาคิดว่าสิ่งใดเป็นของสำคัญ ของประเทศชาติแล้วถึงทาง ต้องควรจะได้ประชุมร่วมกันเขาก็คิดก็อย่างนั้น เพราะฉะนั้นบางคนบอกว่า อย่างเจ้าคุณศรีธรรมราชไม่อยู่ในรัฐธรรมนูญใด ๆ ข้าพเจ้าขอคัดค้านบางที่ ท่านจะไม่ได้อ่านรัฐธรรมนูญฯ ชาติ อย่างรัฐธรรมนูญอเมริกันบอกไว้ดีสัก นั้นการประชุมร่วมกันมีอะไรบ้าง เช่นการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ การใช้ หนี้สิน การพิมพ์ธนบัตรใหม่เพิ่มเติมก็ของประชุมร่วมกัน การพิมพ์เหรียญ กษาปณ์ก็ของประชุมร่วมกัน อะไรเหล่านี้มีข้อมุ่งหมายเพื่อเอากันเราต้อง พิจารณาถ่วงไม่พิจารณา แล้วค่อยไปรัฐสภาทางต้องไม่ควรมุ่งมั่นเพื่อที่มาอีก รัฐสภาถ่วงพิมพ์ธนบัตร ไปดำเนินการอนุมัติสัก ไม่ มี มี เป็นผู้ควบคุมรัฐบาล

ผมเข้าใจว่าอย่างนี้รัฐสภาเป็นผู้ควบคุมรัฐบาล เมื่อเราเป็นผู้ควบคุมแล้วก็ต้อง
มีเครื่องมือซึ่งจะต้องประชุมร่วมกัน มีอะไรบ้างแล้วการที่จะเสนอให้กรรมา
ธิการไปร่าง ข้าพเจ้าเห็นด้วยแต่ถ้าเราจะต้องให้หนักใหญ่ ๆ ไปเพราะว่าท่าน
มี ๒ คนท่านจะอะไรที่จริง เพราะฉะนั้นสมาชิกมีอะไรที่หนักคว้ามักเรียน
ให้ท่านทราบบ้างอะไรที่กรรมาธิการคล้าย ๆ เราไม่มีหัวสมองก็อย่างไรอยู่
ข้าพเจ้าจำไม่สมควรข้าพเจ้าไม่พูดมากเพราะเวลาไม่มี เพราะฉะนั้นขอเสนอ
เพียงเท่านี้ เพราะว่าหลักการที่จะขยายต่อไปอีกแล้วมีอะไร ข้าพเจ้าก็จะเสนอ
ตรงไปยิงกรรมาธิการ

๑๑.๒๘ น.

ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช : ข้าพเจ้าก็อ่านรัฐธรรมนูญอเมริกัน
ท่านอาจจะเข้าใจการที่เขาประชุมร่วมกันมาก ๆ เพราะเหตุว่ากิจการของรัฐ
ธรรมนูญอเมริกันไม่มีกรรมาธิการควบคุม รัฐบาล บางอย่างใน การบริหาร
จำเป็น ต้องมา ประชุม ร่วมกัน แต่ของเราไม่ เหมือนกัน แต่ว่าที่เอา
รัฐธรรมนูญมากถ่วงนั้นข้าพเจ้าอาจจะว่าท่านไม่เข้าใจ

๑๑.๓๐ น.

ขุนประเสริฐสุภามาตรา : ข้าพเจ้าได้ตรวจดูเรื่องที่มีบัญญัติอยู่
๑-๑ ข้อความอยู่ในรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นว่าควรจะต้องร่วมกันอย่างไร
เมื่อ ๒ เรื่องที่ข้าพเจ้าศึกษาจะพูดวันนี้คือว่าตีญญาทั้งหลายอย่าง มี ๒ อย่างที่
ข้าพเจ้าเห็นว่าควรประชุมร่วมกัน นั่นคือตีญญาสงบศึกหรือ เปลี่ยนแปลงเขตต์
แดนประเทศอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งมีค่าสำคัญไม่น้อยกว่าตีญญาขบประมาณ
เลย ที่โยง ๆ กันไปมีอีกข้อหนึ่ง คือตีญญาระหว่างประเทศอื่น ๆ
ตีญญาระหว่าง ประเทศ เวลาที่มี มากมาย เกิดขึ้น มีตีญญาอัยการาน

เศรษฐกิจตกต่ำกับทุกประเทศในโลกหรือเฉพาะบางประเทศเหล่านี้ เมื่อตกลงทำสัญญากันแล้วจะต้องมาวินิจฉัยอีกทีหนึ่ง ว่าสัญญานั้นผูกพันหรือหรือไม่ เพราะจะต้องออกมาเป็นรูปกฎหมายอีก สัญญาเป็นสัญญาในด้านการบริหารอยู่ในความวินิจฉัยของกระทรวงการต่างประเทศ ข้าพเจ้าคิดว่าสัญญาใด ๆ น้อย ๆ นั้น ข้าพเจ้า ก็อยาก จะคิดไม่ให้อยู่ในการประชุมร่วมกันคือให้เป็นของสภาต่างเท่านั้น อีกข้อหนึ่ง เรื่องตีความในรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าอยากจะทำออกเลยไม่ให้อยู่ในสองสภา เพราะว่าเรื่องตีความเป็นการอ่านกฎหมายอย่างจับถ้อยคำพิจารณากันทีเดียว สภาต่างนั้นเป็นสภาที่ควบคุมรัฐบาลในทุก เรื่องหนึ่ง ก็กลัว ทั้งหลายไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญในกฎหมายเลย แม้กฎหมายที่บัญญัติ ไปแล้วเดี๋ยวก็ความเข้าใจพากันเข้างัดต้องเสียให้ศาลมาพิจารณาว่าถ้อยคำที่เขียนไปนั้นคนธรรมดาอ่านเข้าใจอย่างไร จะเอาตามความเข้าใจอย่างนั้นไม่ได้ ต้องเอาตามความเข้าใจอย่างที่สภาได้เขียน และวิธีที่จะอ่านเข้าใจนั้นต้องมีผู้เชี่ยวชาญ เพราะฉะนั้นการตีความจึงอยากให้อยู่ที่ศาล จะให้อยู่อย่างไรนั้นก็ทางที่จะคิดกันเอาไว้ให้อยู่ในสภาแล้ว เราถ่วงรอกันว่ามาซึ่งสภาไม่ได้มันเงื่อนไขว่าจะต้องรักษาหมาย แต่การที่จะมาดังนี้โดยไม่ได้ผ่านการเรียนอย่างช้าของ แม้ผู้พิพากษาเองก็มีเรื่องเกิดขึ้นเมื่อ ๒-๓ วัน เราบังคนเข้ามาเป็นผู้พิพากษาที่หมายคือว่าเราบังคนที่จะให้มาอ่านกฎหมายได้ แต่การอ่านนั้นเมื่ออ่านแล้วก็อาจจะมีคดี จึงได้แยกเป็นศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา และถ้าตรวจดูประวัติจริง ๆ แล้ว คำพิพากษาศาลฎีกาที่นับว่ายอดเยี่ยมแล้วบางทีประวัติศาลก็ยังมีรับรอง ว่าวัน เก่าคดีดี ถูก ดำหรับสมัย เกิดของกรเหตุผลอย่างสมัยเก่า แต่ปัญหาข้อกฎหมายเกิดขึ้นมาอย่างใหม่ แต่เมื่อผู้สมัยเก่าก็ต้องการเหตุผลอย่างใหม่ เพราะฉะนั้นคำพิพากษาศาลฎีกาอาจจะมีคำพิพากษาเก่าก็ได้ เพราะฉะนั้นเรื่องนักจาของในบุคคลที่มีชีวิตมาในทางนั้น ข้าพเจ้าอยากจะพูดในที่นี้แต่เพียงว่า ถ้าหากว่าเรามีบทบัญญัติ

เราดูคดีทุกเรื่อง เขาก็ข้อเท็จจริงว่าในข้อหนึ่งที่อ้างมานั้นชัคคอรฐรัฐธรรมนูญ
เป็นโมฆะ ข้าพเจ้ารู้สึกจำเป็นที่หากกฎหมาย อย่างว่าศาลมีมติแล้ว
ให้ดูภาคต้นก่อนว่ามีความในรัฐธรรมนูญอย่างไร เหตุอันข้าพเจ้าคนหนึ่ง
ตั้งพิมพ์พิมพ์ม้างแดงในข้อที่กระทำคือความชัคคอรฐรัฐธรรมนูญ เพราะ
ฉะนั้นข้อให้คดีเรื่องอำนาจคดีความออกจากทางตั้งดังกล่าว ข้อให้อยู่ในทาง
ตุลาการ

๑๑.๑๑.๑๑. 11.

พระยาปริชานต์เบศวร์ : ตามที่พยานแต่ก่อนอ้างว่าเขาออกจาก
มาตรา ๒๐ ข้อ ๕ ตกลงกันแต่ก่อนว่าเขาออก ข้าพเจ้าขอเห็นอกความมีคดีความเห็น
สำหรับกรมการอีกข้อหนึ่ง คือขอออกเรื่องการศึกษาในรัฐธรรมนูญ
ในฐานะที่ข้าพเจ้าได้ทำกันและอบรมในทางกฎหมายมา ตั้งแต่เด็ก ๆ จนถึง
โตจนเปลี่ยนดีเปลี่ยนดีไปแล้ว ข้าพเจ้าไม่เห็นชอบด้วย ที่ท่านทั้งหลาย
อ้างว่ามีว่าเราศาลได้ทำอะไร เราศาลได้รับทราบความในกฎหมาย มี
ศาลได้พิจารณากฎหมายซึ่งกฎหมายฝ่ายหนึ่งว่าอย่างนั้น ศาลเป็นผู้แปล
กฎหมายแทนที่ คุณผู้ถามก็ ถ้าหากนั้นจริง ๆ แล้วไม่ใช่เขาแปลหรอก ไม่ใช่ผู้
เขียนชำนในการแปลกฎหมาย ไม่เหมือนศาล นอกจากนั้นรัฐธรรมนูญ
เป็นกฎหมายนั้นเอง เป็นกฎหมายหลักซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดแล้วเรามีศาล
ไว้สำหรับแปลกฎหมาย รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดแล้วเกิดตั้งด้วยเรา
บอกจากนั้นแปลไม่ได้มันต้อง แปลเอง นี่เป็น การเทียบมา อำนาจศาล ชัคค
หลักทั้ง ๆ ไป แล้วถ้าหากว่าอย่างที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งกล่าวไว้ ถ้าหาก
เผอิญมีการแปลกฎหมายรัฐธรรมนูญประการใดแล้วก็ตั้งคอยตั้งศาล ศาลก็
ตั้งอย่างไรก็คอยอยู่นั่นเอง นั่นหนึ่งไม่ตกหนัก เพราะฉะนั้นอันข้าพเจ้า
จึงขอเสนอว่า ควรจะเอาออกทั้งเจบบ ๆ ถ้าไม่ทั้ง เจบบ แต่ถกแปล อากฎม
กฎหมายไปทั้งศาล เพราะศาลตั้งไว้สำหรับหน้าที่ของเขาแล้วไปแข่งเขา

ไปเทียบของเขาก็ไม่เห็นประโยชน์ เท่าที่เราเห็นมาแต่ในสภาผู้แทน
จำนวนผู้เข้กเบอรท์ในทางกฎหมายกัน เขาจะมีจรรยาบรรณกับนักคิด
นักเขียนที่ดีได้แค่ไหน ไม่แน่ชัดนัก ข้าพเจ้าจะขอให้เห็นว่าไปเมืองนอก
ถ้าเราทางกฎหมายแต่ไม่ได้มีแปดคิดที่ดีเลย กลายเป็นอาหารของหมอคความใช้
ไม่ได้เป็น สมนิยมค แต่แม้ว่าสมาชิกรัฐจะมี จรรยาบรรณที่ดี สำดไม่ได้เขาม
แปดคิดที่ดีกัน ข้าพเจ้าเองไปว่าความบางที่กับเขากมี หนึ่งก็เพราะ
ฉะนั้นอาจอนัน หน้าทอนนคอร จะให้ผู้เชี่ยวชาญของ สำนคความคักอาจจข
เสนคความเห็นอนันคอรรวมกรว่า การคความในรัฐจรรยาบรรณนช
ให้เขาออก

พระยาสารภักพงศจรรยาพิลาศ : ตามที่เสนอกันมาอย่างนี้ ขอ
แก้รัฐจรรยาบรรณมากรานบางข้อนี้ ก็ควรจะแก้ตามภาวะเป็นกรเป็น
กรว ผมคิดว่าควรจะมิให้กำหนดอย่างที่บางคนเสนอมาคแล้ว อย่างผู้สนับสนุน
บางท่าน เป็นขอใหญ่ว่าควรจะคคมากรานออกหรือไม่ ในข้อซึ่งเราพูด
กันแล้วว่าควรจะคคออก ซึ่งสภาผู้ไม่ได้เกี่ยวข้องด้วยการลงมติไว้ว่า
คณะรัฐมนตรี มิได้ใจวางใจเป็นเรองของสภาด้วยเพราะ เรามิขอ
หนึ่งก็ผู้พูดเมื่อกี้อีกเรื่องคความรัฐจรรยาบรรณ ได้พิจารณาในรอนนว่าไม่ควเป็น
อำนาจหน้าที่ของสภา ซึ่งเป็นความเห็นแย้งกับทศกปปรายมาแล้ว เพราะสภา
ของเราไม่ได้ประกอบด้วยผู้กรกฎหมาย หรือกรผู้พ้นเผื่อ เราคคคด้วย
มาครค ความเห็นเพียงข้างมากของสภา ไม่ใช่ของนักกฎหมายเพราะ
ฉะนั้นอาจจะไปทางกรกันชามกับที่ควรจะ เป็น ไม่ควไปขัดแย้งอำนาจ
ศาลในข้อนี้ ซึ่งหน้าที่โดยเฉพาะผกถนอยู่โดยจรรยาบรรณ ผมเห็นด้วยในข้อ
นคควรจะคคออก

๑๑.๕๐ น.

นายเกษม บุญศรี : สำหรับในการประชุมร่วมกันที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ข้าพเจ้าก็เห็นไปในทางที่อาจารย์ได้ตั้งไว้นักเห็นว่าจะเป็นความจำเป็น เพราะว่าเราได้ตกลงหน้าทรวงสภาทั้งสองมาแล้วว่าควรจะเป็นอย่างไร ทั้งนี้ผู้ยกปราชญ์ว่าเรื่องสำคัญ ๆ เท่านั้น จึงจะประชุมร่วม ข้าพเจ้าก็นึกว่าเห็นจะไม่เช่นนั้น เพราะเรื่องอะไรที่ผ่านสภาสำคัญทุกเรื่อง ไม่มีอะไรที่ไม่สำคัญเลย แต่ว่าคราวหน้าอาจอย่างไรก็ตามอย่างใดไม่สมควร คือว่าเราต้องการเวลาช้าหรือเร็ว หรือว่าอย่างไรก็ตามควรหรือไม่สมควร ก็ขอถามนักประชุมกันที่จะชี้ว่าไม่ได้ประโยชน์อย่างนักควรประชุมร่วมกันได้ประโยชน์ทันเวลา แต่ไม่เป็นการเสียหายอะไรอย่างนัก ประชุมร่วม กันไม่ใช่ ประชุมร่วม กันต้องสำคัญจึง ประชุม ร่วม ตามความเข้าใจของข้าพเจ้าอีกประการหนึ่งก็เกี่ยวกับมากเมื่อยกที่อภิปรายกันแล้วบอกไว้ในข้อที่เกี่ยวกับการตัดสินใจไม่ควรให้อำนาจแก่สภาทั้งสอง ต้องให้ศาลนักถือไปว่าเอกอภิวรคตจะตั้งอยู่ที่ศาล ในสถานที่ไม่ใช่เอกอภิวรคตแต่การตัดสินใจในสถานที่เดียวกันมาก ถ้าเรียกตามภาษาของข้าพเจ้าว่า มาจตุรคต ในกรณีอย่าง นี้ถ้ายกไปให้ศาล ทั้งหมด ข้าพเจ้าก็ไม่เห็นด้วยเหมือนกัน เพราะว่าในรัฐธรรมนูญต้องมากแม้ว่าจะเป็นข้อกฎหมายก็จริง ข้าพเจ้าเห็นว่า ข้าพเจ้าไม่มีอำนาจ ในทางกฎหมายเพราะไม่ได้ศึกษามา แต่ว่าในรัฐธรรมนูญต้องมากเป็น ข้อบัญญัติเกี่ยวกับสภา ก็จะบัญญัติเป็นดังมาก ทั้งนี้ถ้าจะยกอำนาจตัดสินใจไปให้ศาลแล้ว บางอันเป็นของสภาโดยเฉพาะ ทั้งว่าสภาจะต้องดำเนินการอย่างนั้นอย่างนี้ เรื่องเช่นนี้ถ้าแม้รอให้ศาลก็ช้าอีก เหตุผลอย่างเดียวกับที่ว่าถ้าแม้รอให้สภาตีความศาลก็ช้า จึงเห็นว่าควรกันข้าม เพราะฉะนั้นการถกเถียงกันเช่นนี้จะหาความเหมาะสมไม่ได้ ในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๒๗ จึงตั้งกรรมาธิการชุดหนึ่งเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด ไม่ใช่ข้างสภาและไม่ให้ทั้งศาลวินิจฉัยชี้ขาด ในรัฐธรรมนูญฉบับ

นั้นโดยแยกออกไปอย่างนี้ ถ้าทำโดยวิธีการอย่างนี้ข้าพเจ้าก็เห็นสมควรด้วย แต่ถ้ายกไปให้ศาลทั้งหมดก็เป็นเรื่องขัดใจข้าพเจ้าเหมือนกันเกี่ยวกับสภาจะต้องปฏิบัติตามเป็นเรื่องเฉพาะสภาเท่านั้นเอง เมื่อเกิดความแตกต่างระหว่างประโยชน์เฉพาะสภาเท่านั้นไม่เกี่ยวข้องถึงศาลหรือประชาชนอย่างอื่นเลย ทงกับสภาควรจะให้ศาลทั้งหมด ให้สภาซึ่งหมกมุ่นบางหมกมุ่นเกี่ยวกับศาลที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างนี้ ก็ใหม่ทางสภาหมดไม้โต โดยเหตุนี้ถ้าหากว่าเป็นไปอย่างที่เคยปฏิบัติตามหมายถึง ความจำเป็น กรมการ การ คณะ หนังสือ เอกสารที่ ข้าราชการโดยเฉพาะ คณะอื่นทุกฝ่าย ศาลและสภาฟังตามความเห็นโลกก็เหมือนจะไปได้โดยง่ายก็เคยทำมา

๒๐๓๘

หลวงประจักษ์ศิลปาคม ข้าพเจ้ายังไม่มีความเห็นพ้องด้วยกับเจ้าคุณปรีดา เจ้าคุณดำรงพงศ์ เกี่ยวกับเรื่องอำนาจในการตีความก่อนอื่นจะต้องมองดูว่าการตีความในรัฐธรรมนูญนั้นเพื่อประโยชน์อะไร ถ้าตีความเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับออกกฎหมายไปบังคับประชาชนนอกสภาแล้วข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยว่าควรเป็นอำนาจศาลโดยเฉพาะ สภาอำนาจตีความบัญญัติ ไม่ใช่อำนาจศาลการังงไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของเจ้าคุณธรรมบัญญัติฉบับนั้นคนโดยตีความของตัวเอง เพราะเหตุที่สภาเราให้อำนาจแก่สภาตีความก็ควรจะเป็นเอกสิทธิ์ คนอื่นตีไม่ได้แล้วข้าพเจ้าเห็นว่านี่เป็นอันควรอย่างยิ่งเพราะเหตุว่าเมื่อสภาออกกฎหมายอะไร เช่นพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งเป็นพระราชบัญญัติสภาจะต้องเห็นว่าการกฎหมายนั้นไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแล้วจึงต้องออกไป เพราะหน้าที่ให้สภาเป็นผู้ตีความ สภาควรจะตีความเสมอว่าไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญเมื่อเห็นว่าประชาชนก็ไม่เห็นขัดประการใด ก็แล้วแต่สภาจะออกไป การที่ให้ศาลไปในการตีความไม่เหมือนกฎหมายไว้คือประชาชนเป็นเจ้า แอน มาลาพันธ์ คืออำนาจศาลการตั้งอยู่ อำนาจคนบัญญัติ

ประเทศทั้งหลายเขาก็ทำกัน แต่ว่าเราคิดอำนาจในการตัดความออกจากสภา
 ในเมื่อสภาดำเนินการตนเองไม่ได้ เมื่อเรื่องดังกล่าว ไม่มีผู้พร้อมจะให้
 สภาไปร้องขอศาลตัดความก็จะถูกระงับอยู่ ข้าพเจ้ายกตัวอย่างง่าย ๆ เคยมี
 มาแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนไปขอช ในรัฐธรรมนูญบอกว่ามีกรณีใดคดี
 ไม่ได้ เมื่อสมาชิกไปขอชอยู่เดือน ๒ เดือนแล้วกลับมาแจ้งในสภา ก็มีปัญหา
 ว่าศาลจากสมาชิกภาพหรือยัง ข้าพเจ้าว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องกิจการภายในสภา
 จะให้ผู้ไปร้องนั้นไปยังศาลเพื่อให้ศาลจากสมาชิกที่ถูกระงับอยู่ ถ้าให้สภา
 ประชุมโดยถือเอาให้ขาด และมีคนไปร้องให้ศาล ศาลบอกว่าการนี้ขอจาก
 สมาชิกภาพไปแล้ว เขาก็ประชุมไม่ได้ เพราะฉะนั้นการประชุมก็เป็นโมฆะ
 ข้าพเจ้าเห็นว่าต่อหน้าเกินไป ถ้าแยกเป็น ๒ กรณี เป็นคน ๆ ไป ไม่ยกเห็น
 ติอะไรในรัฐธรรมนูญว่าถ้าการตัดความในรัฐธรรมนูญไปไม่ทำเองเพื่อดำเนินการ
 ของสภา ข้าพเจ้ามอบให้สภาหรือผู้ใดก็ตามเป็นผู้ตัดความ แต่การ
 ตัดความนั้นไม่เป็นการผูกมัดต่อศาล สมมติว่าในกรณีที่เมื่อสภาตัดความบอก
 ว่าการไปขอช ๓ เดือนนั้นไม่ขาดต่อสมาชิกภาพและยอมให้เข้าประชุมได้ การ
 ประชุมนั้นก็ใช้ได้ แต่ถ้ามีการฟ้องร้อง ศาลบอกว่าจะขอให้เพิกถอนจาก
 สมาชิกภาพเพราะเขาขาดจากสมาชิกภาพแล้วศาลอาจจะชี้ขาดไม่ให้เข้าร่วม
 ประชุมอีก ซึ่งเป็นการภายหลัง ศาลอาจจะทำได้ถ้าท่านห้ามไม่ให้สภาตัด
 ความเลยยกย่องทีเดียว ท่านอย่าตั้งมติว่าข้อบังคับการประชุมสภานั้นก็โดยอาศัย
 อานาจรัฐธรรมนูญและข้อบังคับนั้นที่ตัดความของเราเองจะให้ศาลตัดความใน
 ข้อบังคับไม่ได้ และถ้าให้ศาลตัดความแล้วก็จะเห็นไม่พิน ควรจะให้เป็น
 อานาจของสภาโดยเฉพะ เพราะเกี่ยวกับกิจการที่เขาระดำเนินการ ข้าพเจ้า
 ว่าเมื่อท่านอาจจะกำหนดตั้งว่าสภาสมาชิกคนไหนไม่ขาดสมาชิกภาพ ไปยัง
 ศาล ๆ ได้ชี้ขาดจากสมาชิกภาพ ถ้าไม่ให้การเข้าร่วมประชุมก็เป็นโมฆะ
 เป็นต้น ข้าพเจ้าว่าตัวอย่างเหล่านี้หลายสิ่งหลายอย่างหลังกลายเป็นโมฆะแต่ไม่

LIRT

มาก แต่คนก็มี เช่นกรณีข้อออกพระราชกำหนด ที่หลังสภาออกพระราชบัญญัติ
 เด็ก แล้วออกใหม่เท่ากับการปฏิวัติไปแล้วเป็นอันใช้ได้ บุคคลที่ขอเข้าด้อม
 ตระลายขอให้ศาลพิทักษ์ทรัพย์ได้ระหว่างนั้นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอขายสมบัติ
 จำจะไว้อย่างใดก็ได้ ภายหลังศาลถกกับยกฟ้องบุคคลนั้นไม่ได้มีผลตาย แต่
 การกระทำของเจ้าหน้าที่พิทักษ์ทรัพย์ทำไปได้โดยความเหมาะสม เพราะฉะนั้น
 ในการตีความแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าควรยอมให้สภา แต่สำหรับใช้ในโรงศาลแล้ว
 ก็ต่างฝ่ายต่างไม่ก้าวถ่างไม่สุดมกกัน ทั้งท่านมหาเถรฯ เช่นอาวอินหนึ่ง
 ให้กรรมการตีความรัฐธรรมนูญ ข้าพเจ้าไม่ชอบอย่างยิ่งทีเดียว นั่นแหละคือ
 การผูกมัดศาลแล้วการเลือกกรรมการก็ต้องเป็นไปตามสภา แม้ว่าให้เป็นไป
 โดยความเห็นแก่ตัวแต่ต้องมีผู้เลือก และถ้าเราให้อำนาจศาลเพราะศาลเป็นที่
 เคารพนับถือศักดิ์สิทธิ์จริง ๆ แล้วข้าพเจ้าก็ไม่ชอบ เพราะว่าการรวมการเอา
 เวลาที่ตีความคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ สมัยก่อน
 มีผู้แก้สมยอมไม่มีแต่ผู้มีเพียงฎีกา ก็ศาลฎีกาตามทฤษฎีเราเริ่มต้นว่าเป็น
 ผู้พิพากษาเอก ก็ทำไมไปเลือกกรรมการอื่นซึ่งต้องยกว่าศาลฎีกาขึ้นมา
 ครอบคลุมผูกมัดศาลฎีกาเช่นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย และโดยฉะเพาะอย่างยิ่ง
 ในข้อที่ว่าอำนาจ นั้นแยกเป็น ๓ อำนาจ คืออำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร
 อำนาจตุลาการ ถ้าไม่ให้อำนาจแล้วต่างฝ่ายต่างแตกขาดไป โดยเหตุเช่นนี้
 ข้าพเจ้าเห็นว่าอำนาจประสมร่วมกันไปตีความรัฐธรรมนูญต้องเขียนใหม่ ไม่
 ใช้ยกเลิกเสียทีเดียว

๑๑.๕๐ น.

นายหยุด แสงอุทัย : มีเหตุที่กล่าวถึงพูดเรื่องว่าจะให้ศาลมี
 อำนาจแก้ไข โจมมือที่จะให้กรรมการรับไปพิจารณา อย่างไรก็ตาม
 ตามผมอยากจะขอว่าเราให้อำนาจศาลไม่ได้ เพราะเหตุที่เราให้อำนาจศาล
 ตีความได้ถ้าศาลถกมอดว่าตีอำนาจเป็นโมฆะเสียแล้ว เช่นสภาคณะเสรีภาพ
 แล้ว ก็คิดว่าสิ่งเหล่านี้จะเกิดความปั่นป่วนแก้ไขใน สภาจากนั้นแล้วกระทำให้

ศาลยุติธรรมจะเดินเดียวไป เพราะฉะนั้นการที่เราจะวินิจฉัยว่ากฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้นเราปล่อยให้ศาลไม่ได้ ในต่างประเทศเขามีวิธีการคล้าย ๆ ศาลพิเศษซึ่งมีรัฐธรรมนูญทั่ว ๆ ไป และมีทิวินิจฉัยเขาเดีอกมา โดยตำแหน่งประธานศาลฎีกาต่าง ๆ หรือข้าราชการประจำที่เชื่อถือ แต่ศาลวินิจฉัย เรื่อง อะไรของศาล เรื่องสมาชิกจะขาด สมาชิกภาพหรือไม่ เมื่อไปศาลผมนึกว่าอาจจะยุ่ง อย่างต่างประเทศการที่จะขาดจากความเป็นสมาชิกภาพของสภาโคไลกาทองหรือไม่พวกพ้องของเขาวินิจฉัยกันเองของเราไปไกลให้ถึงแต่ศาลแพ่งไปไกลแล้ว แล้วต่อมาจะมีศาลเป็นกลางเมื่อนั้นเอง แล้วใครจะมีรองได้ ศาลกลางเมื่อนั้นก็จะมีศักดิ์กว่าสภาของประเทศทั้งสภา ในการที่ศาลจะขาดกฎหมายว่าขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ ผมเห็นว่ารัฐธรรมนูญอเมริกา ไม่มีศาลไหนที่บอกกฎหมายที่ผ่านคิงออฟลาอเนต ผ่านพระมหากษัตริย์ในรัฐสภาไม่มีเลย ถึงในฝรั่งเศสไม่มี เพราะเหตุว่ากฎหมายนั้นได้ผ่านสภาผู้แทนอยู่แล้ว และเขอนั้นก็มีศาลพิเศษซึ่งทั้งหมดได้ทราบเรียบร้อยแล้ว เพราะฉะนั้นปัญหาเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยที่จะลงมติในที่นี้ จะลำบากและเวลานักกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญอย่างน้อย ผมคนหนึ่งไม่ได้ศึกษามาพร้อมว่าวิธีไหนจะดีที่สุด เพราะฉะนั้นขอจึงขอว่าเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ขออย่าตัดสินใจผูกมัดกรรมาธิการไปเลย ขอให้กรรมาธิการได้มีโอกาสไปตรวจดูให้ไต่เห็น ๆ มีตัวอย่างเทียบเคียงมาเยอะ เราจะไม่เอาไม่เอาชปากฝรั่งไม่ได้ เพราะเหตุว่าฝรั่งเขาได้ทดลองมาแล้วว่าวิธีไหนเสียอย่างไร ต้องเอามาเทียบเคียงกับรัฐธรรมนูญหลาย ๆ อย่าง ผมขอจึงขอว่าญาติพี่น้องทั้งหมดขอให้มอบกรรมาธิการไป แล้วพิจารณารายละเอียด ใครจะมีเหตุผลอย่างไรไปเสนอกกรรมาธิการ จะตกลงตัดสินกันในที่นี้ไม่ได้ เป็นกรรมาธิการกรรมาธิการด้วย แล้วตอนหลังจะเป็นที่เสียใจ

๑๑.๕๐. H.

พระยาสารภักพงษ์ธรรมพิลาส : เพื่อนัดมาเรียกเจ้าคุณปรีชา
มีความประสงค์อย่างนี้ การตีความถึงศาลได้บุคคลภายนอก ซึ่งเรา ไม่ได้
มุ่งหมายอย่างนั้น เราหมายความว่าไม่ควรจะเขียนบทบัญญัติเช่นนี้
ไว้ในรัฐธรรมนูญ ส่วนเรื่องของศาล ๆ ก็ดีไป เรื่องของสภา ๆ ก็ดีไป
เช่นในเรื่องกรณีใดที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญเราเป็นผู้ตีความในรัฐธรรมนูญนั้น
เป็นเรื่องของสภา คำที่มีเรื่องอะไรเป็นเรื่องของศาล ไม่ใช่เรื่องของสภา
จะขอให้ศาลตีความหมายไม่ใช่อย่างนั้น

๑๑.๕๕ H.

พระยาอรุณพิทยพิศาล : ในเรื่องนั้นในแง่ที่ว่าให้ศาลเป็นผู้
ตีความหรือเราจะให้รัฐสภาเป็นผู้ตีความนั้น ดูเหมือนถ้าเราได้อำนาจกันมาแล้ว
ว่ารัฐสภาเป็นผู้ควบคุมราชการแผ่นดิน และรัฐสภาเป็นสภาที่ตั้ง เป็นสภ
านิติบัญญัติ เพราะฉะนั้นถ้าเราจะยอมให้เป็นอย่างที่สามารถผู้เกี่ยวข้องหนึ่ง
ได้คิดว่าอำนาจพิพากษาอย่างมากก็เพียง ๓ คนเท่านั้น ตีความเป็นอย่างไร ๆ
ก็ได้ ซึ่งข้าพเจ้าไม่เห็นพ้องด้วยเลยในการเลือกให้เสียงตีความ ข้าพเจ้ามี
ความเห็นว่าสมควรให้รัฐสภา เป็นผู้ควบคุม ราชการแผ่นดิน ได้ตีความในรัฐ
ธรรมนูญทุกอย่าง เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่ารัฐสภาจะได้มีข้อถกเถียงและ
มีเสียงมากมาย เพราะเหตุว่าเสียงของสมาชิกรัฐสภาจำนวนมากด้วยจำนวน
ร้อยขึ้นไป เพราะฉะนั้นมีหน้าที่จะพิจารณาได้คิดว่าจะให้สมาชิกสภาคณะ
ซึ่งไม่เกินกว่า ๓ คนเป็นผู้ตีความ ซึ่งจะเป็นการไม่เหมาะสมกับรัฐธรรมนูญ
ซึ่งเราถือว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของชาติ และอีกประการหนึ่งถ้า
การตีความควรจะให้เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในทางกฎหมาย ก็ควรจะตีคดีกันมา
หรือได้ทราบมาแล้ว และในรัฐสภาทำไมจะไม่มีคนที่เกี่ยวข้อง ในรัฐสภาที่
ยอมมีคนที่เกี่ยวข้อง อยู่เหมือนกัน ถ้าพูดถึงจำนวนก็มีมากกว่าคณะผู้
พิพากษาศาลเสียอีก เพราะฉะนั้นในแง่ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าการให้แก้พันธุ

ของรัฐบาล แต่อาจไปศาลต้องนัดต้องนัดพบกันได้ จะให้ศาลให้เรารู้คดีกันได้ไม่ใช่จะชักช้า ต้องนัดคุยอย่างน้อยเป็นการเสียเจตนาอันไม่เป็นการเหมาะสม เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรรักษาราชการไว้ ซึ่งเป็นหลักสำคัญและควรให้ อยู่ในอำนาจของรัฐบาล

๑๑.๕๘ น.

นายเทพ โชคินุชิต : ญัตติเท่าที่เขียนไว้นั้น เป็นการท้วงตี การตีความนี้เป็นข้อคัด ความจริงเราพดกันเร็วเกินไป ถ้าพูดถึงข้อละเอียด ละละกันจริงๆแล้ว ในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๑ แต่เราได้แยกไว้มาก คือแยก ไว้ว่ามาตรา ๗๖ ฉะนั้นการตีความ ในรัฐธรรมนูญซึ่งไม่เกี่ยวกับกฎหมาย หมายความว่าตีความรัฐธรรมนูญ อย่างใดอย่างหนึ่ง เจานอบให้รัฐบาล เกิดขาด มีเกินข้อความญัตติตีความในรัฐธรรมนูญมีเพียงไม่กี่คำอย่างจำนำอัน ของสมาชิกสภา หมายความว่านอกจากมาตรา ๗๖ รัฐสภาทรงไว้ซึ่ง อำนาจเกิดขาดในการตีความในรัฐธรรมนูญ หมายความว่า การตีความ รัฐธรรมนูญมี ๒ ชนิด ชนิดหนึ่งการตีความรัฐธรรมนูญโดยแท้คือตีความ ซึ่งไม่เกี่ยวกับคนนอก ฉะนั้นอยู่ในแนวกฎหมายรัฐธรรมนูญ หันต่อไปมี กรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญ เขามุ่งดูความที่บัญญัติกฎหมายโดยมีความ แข็งหรือจัดตั้งรัฐธรรมนูญ มีบทบัญญัติตนเองเป็นอันใช้ไม่ได้ นั่นเป็นเรื่อง ของกรรมการศาลตุลาการรัฐธรรมนูญ ขอได้โปรดระมัดระวัง ๒ ข้อด้วยกัน ว่าเราแยก ๒ อัน อันแรกมีบทบัญญัติให้ตีความ แต่มีบทกำหนดต้องใช้ รัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๑ คือให้มีตุลาการรัฐธรรมนูญชั้นคณะหนึ่งแต่งตั้งขึ้น ด้วยผู้ทรงคุณวุฒิกฎหมายน เกือบจะด้วยการบังคับสถานใด หรือ ไม่ก็ ให้ผู้ทรง คุณวุฒิตีความมาบังคับตนเองในคดี ด้วยรัฐธรรมนูญต้องกล่าวศาลด้วย ผม เห็นอย่างนั้น

นายเกษม ดำรงบุต : มีปัญหาที่เกี่ยวกันผมคิดว่าถ้าให้ กรรมการยกร่างพิจารณาเดี๋ยวก่อน เมื่อ กรรมการยกร่าง

อย่างไรแต่ก็สั่งให้ ส.มาชิกสภาแต่ละท่าน เมื่อ ส.มาชิกสภาแต่ละท่าน
พิจารณาเห็นว่าควรจะต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขอย่างไรก็ปฏิบัติเอา ผลของ
เงินของมรดก

มี ส.มาชิกรับรอง

นายจง ใจภักดี : ความจริงอยากจะได้เงินของมรดก แต่ยังไม่ถึง
อยู่ที่หม่อมราชวงศ์เสนีย์ว่า พอดีเมื่อตะกอนข้าพเจ้าขออภิปรายสัก ๒ นาที

ทำการแทนประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : เดียวมีผู้เสนอให้
ลงมติแล้ว จะมีคืออภิปรายหรือ

นายจง ใจภักดี : เราลงมติเพราะเหตุว่าเราอภิปรายแล้ว

นายเกษม คำวังบุถ : ทั้งหมดเห็นนักเอาคำพูดของท่าน ส.มาชิก
แต่ละท่านมาประกอบเท่านั้นเอง ไม่ใช่เป็นการอภิปราย

นายจง ใจภักดี : เห็นหรือไม่มีคืออภิปราย

ทำการแทนประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : ไม่มีผู้รับรอง มีผู้
เสนอให้ลงมติแล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ มติที่มีผู้เสนอนั้นข้าพเจ้าเข้าใจ
ดังนี้ คือตามที่อภิปรายกันมากมี ส.มาชิกหลายท่านได้เสนอมาทว่า ๑๐ ของ
รัฐธรรมนูญปัจจุบันเพิ่มเติมมาหลายอย่างที่ ๒ สภาพิจารณาร่วมกัน บาง
ท่านเห็นว่าควรจะต้องออกในข้อความบางประการ ในข้อเหล่านี้ท่าน ส.มาชิก
เสนอนั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่าสถานที่พิจารณาและพูดกันไม่เพียงพอ อย่างที่ ส.มาชิก
ผู้หนึ่งเสนอว่ากำหนดว่า ควรเป็นการประชุมร่วมกัน เราขังไม่พูดกัน แล้วลง
มติข้าพเจ้าขอเป็นอย่างนั้นจะได้หรือไม่ ข้าพเจ้าขอลงมติแต่เพียงว่าถ้าท่านจะเห็น
ควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงในเรื่องการประชุมร่วมกัน ตามบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญ
นี้หรือไม่ ด้วยความเข้าใจว่าถ้าแก้ไขเปลี่ยนแปลง ก็มอบให้กรรมาธิการ ไป
จะขอเพียงเท่านี้ท่านผู้ใดจะขัดข้องหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ขัดข้องข้าพเจ้าขอให้
ลงมติว่าผู้ใดเห็นควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงในการประชุมร่วมกัน ผู้ใดเห็นควร
แก้ไขเปลี่ยนแปลงบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกรวม ๒๖ คน
ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้ใดเห็นควรส่ง
ไว้ตามเดิม โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกรวมมือ
ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เป็นอันแก้ไข
ขุนคลังทูลชี้แจง : โดยที่ข้าพเจ้ารู้ดีว่าเรื่องนี้จะต้องมี
หัวข้อที่จะต้องอภิปรายกันอยู่มาก ข้าพเจ้าจึง ขอเสนอญัตติ ให้ส่งคณะ
กรรมาธิการจัดระเบียบวาระ ไปกำหนดหัวข้อมาว่าสมควร จะพิจารณา
อย่างไรเมื่อได้พิจารณา

ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : เราได้ตกลงกันแล้ว
ว่าจะเปลี่ยนแปลงหรือไม่ซึ่งที่ประชุมนี้ให้เปลี่ยนแปลงได้ กรรมาธิการก็
ไม่มีผู้ใดค้านแต่เลย ก็หมายความว่ามอบให้กรรมาธิการไป

หมดเวลาประชุม เลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๕ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

นายเกษม บุญศรี	นายเจริญ มั่นชโร	ผู้ตรวจงาน
ขุนคลังทูลชี้แจง	นายประเสริฐ บัณฑิตกุล	..
หลวงอภัยคุณานุรักษ์	นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	..
พ.อ. ก้าน จำนงภูมิเวท	นายดิเรกฤทธิ์ ดัฬถาวร	..
นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	นายสุชนัด จิตรกถัก	..
	นายศิริ มนต์ไตรเวศย์	..
	นางสาวอารีย์รัตน์ ตุ่มบุญ	..

๕๐๕๖

นายเล็ก จารุณัฐ	ผู้ศุครายงาน
นางโสมเฉดา ตัณฑการ	„
นายพิพัฒน์ เอกะโรหิต	„
นายดวง เคียรพงษ์	„
นางสาวฉันทนา สาณบ้อม	„
นางสาวภาณิต ศัตรูภุมระ	„
นายโชค คุปตะวาทีน	„
นายชคม พด้อยดังวาศย์	„
นายประภักดิ์ จินตามัย	„

นายหยุด แสงอุทัย
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ศรีธรรมมาธิเบศ
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

Legislative Institutional Repository of Thailand